Niech żyje Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

SZTANDAR MŁODYCH

ORGAN ZARZĄDU GŁÓWNEGO ZMP

Warszawa, czwartek 24 lipca 1952 r. Nr 175 (693) B Cena 15 gr.

Sejm Ustawodawczy uchwalił jednomyślnie Konstytucję Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

W dniu 22 bm. na historycznym 107 posiedzeniu Sejmu Ustawodawczego R. P. — Izba uchwaliła kwalifikowaną większością, jednomyślnie Konstytucję Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Na uroczyste posiedzenie przybył Prezydent R. P., Przewodniczący Komisji Konstytucyjnej — BOLESŁAW BIERUT.

Na posiedzeniu obecny był Rząd z Premierem Józefem Cyrankiewiczem na czele.

Gdy na sale obrad wchodzi Prezydent R. P. Przewodniczący Komisji Konstytucyjnej — Bolesław Bierut — w towarzystwie Premiera Józefa Cyrankiewicza i Wicemarszałków Sejmu Wacława Barcikowskiego, Romana Zambrowskiego oraz Stanisława Szwalbe — wszyscy wstają, witając Prezydenta RP długotrwałymi hucznymi oklaskami

Po złożeniu oświadczeń przez przedstawicieli klubów poselskich, które podajemy na str. 5, Izba przystępuje do głosowania nad Projektem Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Marszałek Kowalski oświadcza, że Projekt Konstytucji będzie głosowany łącznie z poprawką zgłoszoną w dniu wczorajszym w imieniu wszystkich klubów poselskich przez posła Lange. Do uchwalenia Konstytucji wymagana jest większość 2/3 ustawowej liczby posłów.

Następuje uroczysty moment głosowania. Sekretarze obliczają głosy.

Gdy Marszałek Kowalski stwierdza, że za Projektem Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej głosowało 366 posłów — tj. wszyscy obecni na posiedzeniu — i że w ten sposób Konstytucja została uchwalona kwalifikowaną większością, jednomyślnie — zrywa się spontaniczna manifestacja. Posłowie wstają. Długo rozbrzmiewają huczne oklaski. Z ław poselskich padają okrzyki: „Niech żyje Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej!", „Wielki Budowniczy Prezydent Rzeczypospolitej Bolesław Bierut — niech nam żyje!". Izba skanduje: „BIERUT", „BIERUT", „BIERUT".

Tekst Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej drukujemy na str. 3.

Na Was, na podrastającym pokoleniu Polski Ludowej ciąży odpowiedzialność za dalsze wcielanie w życie tych wielkich idei, które zawarte są w naszej Konstytucji

Przemówienie Prezydenta RP Bolesława Bieruta wygłoszone w dniu Święta Wyzwolenia

Obywatele! Młodzieży polska! Przodownicy pracy i nauki! Uczestnicy Zlotu w stolicy!

Polacy ze wszystkich miast i wsi!

Witam Was i pozdrawiam z całego serca w dniu naszego Święta Narodowego!

Osiem lat temu na ziemie polskie, znajdujące się pod tyranią hitlerowskich najeźdźców, wkroczyły braterskie wyzwoleńcze Armie Radzieckie. Kraj nasz dzięki temu odzyskał całkowitą wolność! Naród polski święci ten dzień swego wyzwolenia przesyłając gorące uczucia wdzięczności i przyjaźni narodom radzieckim i ich Wielkiemu Wodzowi Józefowi Stalinowi.

Radosnym i szczęśliwym jest dzień dzisiejszy dla wszystkich, którzy kochają naszą Ojczyznę. Do wielkiej księgi dziejów Polski wpisana została nowa zwycięska i pełna chwały karta — Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Nie była daremna ciężka i długa walka naszych ojców, nie daremne były krew i znój tych, którzy za wolność i zwycięstwo ludu polskiego oddali swe życie. Przynoszą i przynosić będą w coraz większym stopniu obfity plon praca i wysiłki całego dzisiejszego pokolenia przodowników i budowniczych Polski Ludowej.

Młodzi przyjaciele!

Wasz piękny Zlot w stolicy kraju w te pamiętne dni nie jest tylko zwykłą radosną uroczystością — ma on głębsze znaczenie. Wasz Zlot jest apelem młodych patriotów do całego narodu. Za chwilę młodzież polska Waszymi ustami złoży Ojczyźnie naszej ślubowanie, które stanie się wyrazem najgorętszych uczuć każdego patrioty — niezależnie od wieku. Z najgłębszym wzruszeniem powtarzać będzie dziś wraz z Wami cała Polska najbardziej uroczyste zobowiązanie, jakie może złożyć swej Ojczyźnie naród sercami swej młodzieży.

Budujemy Polskę, budujemy socjalizm jako lepszy i sprawiedliwszy ustrój społeczny. Nie było jeszcze w dziejach Polski równie wzniosłej sprawy, równie wielkiego zadania. Oznacza ono nie tylko nową epokę w wewnętrznym życiu całego narodu, ale i doniosły przełom w życiu każdej jednostki, w pracy, w myślach i uczuciach każdego z nas. Zwycięstwo socjalizmu to epoka odrodzenia w dziejach całej ludzkości. Poznać, zrozumieć i poświęcić życie tej wielkiej sprawie — oto nasz cel, oto najszlachetniejsze i najpiękniejsze zadanie dzisiejszego pokolenia.

Jak poznać, jak zrozumieć i przebudować życie osobiste, aby stać się zdolnym i przygotowanym do tego wzniosłego zadania, według którego oceniać będą nasze czyny przyszłe pokolenia ludzkie?

Winniśmy pilnie i wnikliwie poznawać wiedzę o prawach rozwoju społecznego, o życiu minionych pokoleń. Chodzi o to, aby poznać prostą prawdę o tym, jak ciąży na życiu społecznym i wypacza je podział społeczeństwa na klasy: na panów i niewolników, na szlachtę i chłopów, na kapitalistów i robotników, słowem na wyzyskiwaczy i wyzyskiwanych, na uciemiężonych i ich tyranów. Zadaniem naszego pokolenia jest znieść raz na zawsze podział ludzi na klasy, a droga do tego jest tylko jedna: rozwijać coraz wyżej gospodarkę uspołecznioną i budować socjalizm.

Winniśmy rozwijać przodownictwo w pracy, podnosząc wciąż swe kwalifikacje, aby w ten sposób przyczyniać się do rozkwitu gospodarczego Polski.

Spiżowym, niezniszczalnym fundamentem socjalizmu jest nasz Plan 6-letni, plan uprzemysłowienia i przebudowy gospodarczej. Jest to plan, który postawi gospodarkę narodową na poziomie współczesnych wymagań, zabezpieczy moc obronną kraju, stworzy podstawy dla coraz szybszego i pełniejszego zaspokojenia materialnych i kulturalnych potrzeb społeczeństwa.

Ażeby więc pomóc w budowaniu socjalizmu, stawajmy jak najliczniej w pierwszych szeregach frontu narodowego w walce o pokój, w walce o Plan 6-letni.

Wyzyskiwacze czynili wszystko od tysięcy lat, aby spętać okowami przesądów myśl i światopogląd ludu pracującego. Utrzymanie w ciemnocie mas pracujących było zawsze metodą ochrony ustroju wyzysku i panowania wyzyskiwaczy.

Wielkim i najwznioślejszym zadaniem naszego pokolenia jest walka o to, aby nauka i wiedza miały jak najbardziej wolny i wszechstronny dostęp do umysłów wszystkich ludzi, aby prawda zatriumfowała nad oszustwem, aby myśl ludzka rozwijała się twórczo bez wszelkich przeszkód, aby wyzwalając lud pracujący z wyzysku, dopomagać mu również do wyzwolenia z odwiecznej niewoli przesądów i niewiedzy. W oparciu więc o prawa zawarte w naszej Konstytucji stańmy się bojownikami prawdy i wiedzy, kultury i postępu ogólnoludzkiego. W ten sposób przyśpieszymy zwycięstwo socjalizmu.

Ustrój kapitalistyczny nie jest już w stanie opanować rozkładu i kryzysu, który go toczy i podcina od wewnątrz. Ale wyzyskiwacze imperialistyczni — mimo to — chcą narzucić światu siłą zbrojną swe panowanie. Od dwóch lat przeszło usiłują oni bezskutecznie zniszczyć naród koreański, stosując najbardziej zbrodnicze środki masowego ludobójstwa. Ale zbrodnicze plany imperialistyczne obrócą się w niwecz, jeśli przeciwstawią się im zwarcie wszyscy ludzie, którzy pragną pokoju, a takich ludzi jest olbrzymia większość na świecie.

Zadaniem naszego pokolenia jest bronić pokoju przed knowaniami podpalaczy świata, rozwijać współpracę i wzmacniać przyjaźń między narodami uwolnionymi z pęt kapitalizmu. Broniąc pokoju, bronimy niepodległości własnego kraju i wypełniamy nasz obowiązek wobec całej ludzkości.

Młodzi przyjaciele!

Oto cztery najważniejsze sprawy, najważniejsze zadania, które stoją przed nami, przed całym naszym dzisiejszym pokoleniem — walka o wiedzę, o najwydajniejszą pracę, o prawdę, o pokój. Jest to zarazem walka o wzrost sił naszego państwa, walka o jedność narodu i jego rozkwit, walka o niepodległość i dobrobyt kraju.

Jak przygotować się, jak uzbroić się do tej walki?

Najlepszym i niezawodnym orężem w tej walce jest piastowanie w sercach i umysłach najpiękniejszych uczuć patriotyzmu i ofiarności, wielkiego pragnienia poznawania prawdy, kształcenia umysłu, oddania i poświęcenia sprawie ludu pracującego, wierności narodowi i Ojczyźnie, których wzór dawali nam wielcy patrioci i bojownicy: Tadeusz Kościuszko, Adam Mickiewicz, Jarosław Dąbrowski, Ludwik Waryński, Feliks Dzierżyński, Marceli Nowotko, Karol Świerczewski i wielu, wielu innych, przodujących narodowi bohaterów. Naszym zadaniem jest wychowywać i hartować według tych najlepszych wzorów samych siebie i najliczniejsze szeregi całej młodzieży polskiej. Uczmy ją i przekonywujmy, aby wypleniała resztki zła i brzydoty w naszym życiu, ponure przeżytki starego ustroju burżuazyjnego, jego moralnego upadku, jego zdziczenia.

Młodzi przyjaciele!

Przodownicy pracy i nauki to ci, którzy najmocniej kochają swój kraj, to ci, których nasza Konstytucja zaleca otoczyć powszechnym szacunkiem narodu. Czyż może być piękniejsze, bardziej zaszczytne uznanie niż to, które najwyższe prawa narodu przyznają przodownikom pracy.

Polska Ludowa złamała przywileje dla bogatych i szeroko rozwarła dla młodzieży bramę do nauki, do pracy, do awansu społecznego. Uchwalona dziś Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jest wcieleniem dążeń szeregu pokoleń, jest zabezpieczeniem rzeczy najdroższej sercu każdego Polaka: Ojczyzny Wolnej i Niepodległej, kwitnącej i sprawiedliwej.

Młodzi uczestnicy Zlotu!

Jesteście tymi, którzy wyróżnili się ofiarnością, poświęceniem, oddaniem dla swego kraju. Jesteście przodownikami pracy i nauki! Wasze zobowiązania potrafiliście przeistaczać w czyn twórczy i za to składam Wam w imieniu państwa gorące podziękowania i uznanie.

Nie wątpię, że Waszymi gorącymi uczuciami potraficie zapalić serca milionowych rzesz młodzieży polskiej, która wraz z Wami i całym narodem będzie twórcą i realizatorem dalszych zdobyczy w budownictwie socjalistycznym, w pracy nad dalszym wzmacnianiem sił i potęgi naszej umiłowanej Ojczyzny. Na nas, na naszym pokoleniu i na Was, na podrastającym pokoleniu Polski Ludowej ciąży odpowiedzialność za dalsze wcielanie w życie tych wielkich idei, które zawarte są w naszej Konstytucji.

Ślubujmy więc dziś wszyscy na wierność Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, Rzeczypospolitej walczącej w trudzie codziennym o zwycięstwo sprawy pokoju między narodami, o święta sprawę rozkwitu naszego narodu i wszystkich wolnych narodów, o szczęście wszystkich ludzi pracy, wszystkich ludzi dobrej woli.

Nasza dzielna Młodzież, ofiarna i bezgranicznie oddana swej Ojczyźnie Ludowej — niech żyje!

Solidarność i braterstwo zwycięskiego obozu pokoju i socjalizmu — niech żyje!

Nasza ukochana Ojczyzna — Polska Rzeczpospolita Ludowa — niech żyje!

Ślubujemy Tobie Ojczyzno, ofiarnie służyć sprawie rozkwitu i świetności Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Ślubowanie Młodych Przodowników — Budowniczych Polski Ludowej złożone w dniu 22 lipca 1952 r. w imieniu całej młodzieży polskiej

ŚLUBUJEMY Tobie, Ojczyzno, na chwałą okryte sztandary, na testament wielkich patriotów i rewolucjonistów: Tadeusza Kościuszki, Adama Mickiewicza, Ludwika Waryńskiego, Feliksa Dzierżyńskiego, Marcelego Nowotki, Karola Świerczewskiego, na krew ojców i braci naszych, poległych w walce o wolność i socjalizm, na Konstytucję Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, która spełnia marzenia minionych pokoleń.

ŚLUBUJEMY Tobie, Ojczyzno, my — synowie i córki ludu pracującego, młodzi przodownicy pracy i nauki, młodzi robotnicy, chłopi i żołnierze — umacniać władzę robotników i chłopów, walczyć z ciemnotą, zacofaniem i przesądami, pomnażać bogactwa narodu pracą i nauką, walczyć w pierwszych szeregach o wykonanie Planu 6-letniego, o rozwój nauki i wzrost kultury narodowej, o zwycięskie zbudowanie socjalizmu.

ŚLUBUJEMY Tobie, Ojczyzno, oddać wszystkie siły świętej sprawie obrony pokoju przed amerykańskimi i hitlerowskimi podpalaczami i ludobójcami; strzec niezłomnie granic Twoich na Bałtyku, Odrze i Nysie, umacniać naszą niepodległość i węzły braterstwa z obrońcami pokoju na całym świecie, rozwijać wieczystą przyjaźń z potężnym krajem radzieckim — ojczyzną Lenina i Stalina. Będziemy czujni i nieprzejednani wobec wrogów ludu i obcych najmitów, wobec zdrajców narodu i szkodników; będziemy wiernie strzegli mienia i dobra narodowego.

ŚLUBUJEMY wypełniać wskazania naszego nauczyciela, Budowniczego Polski Ludowej — ukochanego Towarzysza Bolesława Bieruta, ofiarnie służyć sprawie rozkwitu i świetności Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Sprawozdanie z potężnej manifestacji Młodych Przodowników - Budowniczych Polski Ludowej — na Placu Konstytucji w Warszawie zamieszczamy na str. 2

Pochód zwycięzców wielkiego czynu — twórców jutrzejszych dni

22 lipca br. przez Plac Konstytucji w Warszawie przeszedł pochód 200.000 uczestników Zlotu. Na trybunie honorowej zajmuje miejsce: Prezydent BOLESŁAW BIERUT, któremu towarzyszą członkowie Biura Politycznego KC PZPR, członkowie Rady Państwa, członkowie Rządu z Premierem CYRANKIEWICZEM na czele, przedstawiciele wojska, przewodniczący Zarządu Głównego ZMP tow. WŁADYSŁAW MATWIN i in.

Na trybunach obecni są również przedstawiciele dyplomatyczni oraz przybyłe na Zlot delegacje ŚFMD i młodzieży 28 krajów oraz znakomity poeta turecki Nazim Hikmet.

O godz. 11.15 rozpoczyna się defilada, która trwa cztery godziny.

Na słoneczny Plac Konstytucji, piękny jak uśmiech szczęścia, wkracza poczet sztandarowy. W Stolicy rozpoczyna się ósma Defilada Wolności! Przyjmuje ją Gospodarz Naszej Ojczyzny — ukochany, mądry Nauczyciel i Przyjaciel — Towarzysz **BIERUT.**

W tym roku w najradośniejszym dla nas dniu Święta Wyzwolenia, Święta Konstytucji, Święta Zlotu Młodych Przodowników defiluje 200 tysięcy najlepszych, najdzielniejszych chłopców i dziewcząt naszej Ojczyzny. 200 tysięcy młodych budowniczych Polski Ludowej, zwycięzców wielkiego Czynu Złotowego, bojowników o socjalizm, o pokój i szczęście wszystkich ludzi pracy na całym świecie.

Grają orkiestry. Rozwija się i łopocze na wietrze sztandar Zarządu Głównego Związku Młodzieży Polskiej — organizacji młodzieży, która pod wodzą Partii kroczy w pierwszym szeregu niezłomnych bojowników o socjalizm. Sztandar niosą młodzi przodownicy: **Zdzisław Pomichtera** — ślusarz, który 17 lipca wykonał już swoją normę w Planie 6-letnim, **Janina Gajos**— brygadzistka z Zakładów im. Kasprzaka i **Ludmiła Łukaszewska**, odznaczona na Zlocie Srebrnym Krzyżem Zasługi.

Za nimi dwa sztandary: czerwony i biało-czerwony. Dalej— wielkie, ukwiecone portrety Towarzysza **STALINA** i Towarzysza **BIERUTA.**

Maszeruje kilkusetosobowa grupa najlepszych z najlepszych ZMP-owców i niezorganizowanych. Zapamiętajcie ich nazwiska: **Halina Pachnik** — prządka, **Józef Nowak** — górnik, nauczyciel wiejski — **Czesław Nowak**, stoczniowiec — **Jan Maluk**, hutnik — **Władysław Dolecki**, starszy sierżant — **Władysław Herz**, traktorzysta — **Stanisław Stępień**, murarz — **Władysław Dąbrowski.**

NASZA ZMIANA

Idą dzieci, harcerze — najmłodsi delegaci i uczestnicy Zlotu. Z bukietami kwiatów na rękach wbiegają na słoneczny Plac Konstytucji, same podobne do pięknego barwnego bukietu kwiatów. Ich przedstawiciele biegną ku centralnej trybunie, wręczają kwiaty Prezydentowi, dostojnikom rządu i partii, całują ich, pozdrawiają...

Za nimi idą barwne, roześmiane, radosne szeregi delegacji harcerskiej na Zlot. Wśród nich kruczoczarne główki, czerwone chusty, zielone mundurki — to dzieci bohaterskiej Korei.

Idą dzieci polskie z zagranicy — z Belgii, Francji, Austrii, Niemiec, wymachują chusteczkami, wznoszą okrzyki. Ślą ku trybunie pozdrowienia, uśmiechy, dziękują **Towarzyszowi BIERUTOWI** za piękne wakacje spędzone w Ojczyźnie, za to, że pamięta o nich, i za to, że pod Jego kierownictwem rośnie piękna i wspaniała Polska.

Tysiące dzieci, jeden szereg za drugim. Idą, idą trzymając na rękach świdry, kielnie, czółenka tkackie, cyrkle, mikroskopy... Trzymając się za rączki idą przyszli budowniczowie Polski: kolejarze, tkacze, lekarze, uczeni... Szczęśliwe to pokolenie. Szczęśliwą i piękną ich przyszłość gwarantuje im ogłoszona w dniu dzisiejszym Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Idą uśmiechając się do towarzysza **BIERUTA** — **Marta Grochal, Halina Dziubań, Adela Koral, Anna Kanus,** przodujące uczennice i harcerki, które przeszły do następnej klasy z samymi piątkami, dobrze pracowały w harcerskiej drużynie.

ŚLĄSK WITA STOLICĘ

Chwieją się pióropusze paradnych czapek, w klapach szarych mundurów połyskują Krzyże Zasługi. Obok górników — hutnicy. Noszą wielkie, twarde fartuchy, jakby za chwilę mieli stanąć do walki o następny szybkościowy wytop, jakby chcieli powiedzieć Pierwszemu Obywatelowi Stolicy i całemu krajowi: stali nie zabraknie! Damy jej dosyć!

Z trybun, z okien pięknych domów pozdrawiają ich okrzyki, powiewają kolorowe chustki. Warszawa wita Śląsk!

Osiem lat Polski Ludowej przeobraziło Śląsk. Na rozlicznych tablicach, niesionych przez młodzież, czytamy jego twardą, bojową historię: ...1936 rok — strajk okupacyjny kopalni „Giszowice"; 1932 rok — Zjazd 8 tysięcy młodzieży KZMP Zagłębia i Śląska w Murckach; 1919 — 1939 rok — biedaszyby, nędza, głód...

Minęło wiele lat, wiele krwi przelali najlepsi synowie naszej Ojczyzny, aby skarby Śląska, wydobywane rękami robotników, stały się własnością ludu.

Oto idą bohaterowie pracy Śląska: **Henryk Kowol** z Huty „Kościuszko", **Henryk Szmatloch** — starszy rębacz, kombajner z „Młodej Gwardii" — **Janek Urbański**; ładowacze: **Fijałkowski i Kulba** z kopalni „Generał Zawadzki" ujęli pod ręce starego doświadczonego górnika— przyjaciela i opiekuna młodzieżowej brygady, rębacza przodowego **Franciszka Bończaka**, delegata na Zlot.

Idą dziewczęta, które w pracy nie ustępują chłopcom, dziewczęta — górnicy: **Alicja Zdroch, Cecylia Menzla** i wiele innych. Między nimi żołnierze. Między nimi w pięknych, ludowych strojach gospodarze śląskich pól. Niosą w rękach gwarancję swego szczęścia — czerwone książeczki, w których Władza Ludowa zapewnia im prawo do nauki, do pracy, do zdrowia...

Dumnie maszerują budowniczowie obiektów Sześciolatki: **Nowych Tych, Huty im. Bolesława Bieruta, Magistrali Piaskowej, Parku Kultury, nowych kopalń i fabryk.** Za nimi zielono-siwe szeregi—śląskie dziewczęta w ZMP-owskich koszulach i młodzi lotnicy. „Przestworza dla młodych" — oto ich hasło.

W tej samej prawie chwili ukazują się nad manifestującymi bojowe samoloty — to defilada „skrzydlatych obrońców" Ojczyzny. Burzliwymi oklaskami witają zebrani śmigłe odrzutowce — dumę naszego ludowego lotnictwa.

GOSPODARZE ZIEMI DOLNOŚLĄSKIEJ

Za młodzieżą Śląską maszeruje młodzież woj. wrocławskiego. Czołówka, uformowana w czerwoną gwiazdę, niesie portret Wielkiego Przyjaciela Naczej Ojczyzny Towarzysza **STALINA.** Chwała Armii Radzieckiej! — wołają usta i białe litery niesione w dłoniach. Chwała Armii — pogromczyni faszyzmu, wyzwolicielce naszego narodu.

Biało ubrane grupy młodzieży z fabryk, wsi i spółdzielń produkcyjnych skandują: — **STALIN! — BIERUT! — PARTIA!**

Na odzyskanej ziemi możemy gospodarować spokojnie!

— Granica Odra — Nysa, granicą pokoju!

Na błękitnych parasolkach dziewcząt płynie narysowana rzeka Odra. W górze portret — w braterskim uścisku splotły się dłonie Prezydenta Bieruta i Prezydenta Piecka.

Zmieszały się ze sobą flagi biało - czerwone i czarno - czerwono-złote.

— Nigdy więcej wojny między nami i Wami! — Niech żyje przyjaźń polskiego i niemieckiego narodu!

Do trybuny zbliża się grupa najlepszych przodowników dolnośląskiego przemysłu.

— Wykonamy Plan 6-letni! Wierni Partii zbudujemy socjalizm! — głoszą transparenty. To młodzież Pafawagu, która w Czynie Złotowym dała krajowi wiele nowych wagonów. Niosą model wagonu osobowego, tego wagonu, który wykonali poza godzinami pracy i którym przyjechali na Zlot.

Za przodownikami Pafawagu, „Archimedesa", kopalni im. Thoreza, „Wizowa", „Rokity" — barwne grupy młodzieży wiejskiej. Coraz mocniej zacieśnia się przyjaźń i współpraca pomiędzy robotnikiem i chłopem. Za makietą traktora, — przeorywującego wieś — tanecznym krokiem idą młodzi, przodujący członkowie spółdzielni produkcyjnych, których ilość poważnie wzrosła. Na Dolnym Śląsku jest ich już 658!

— Niech żyje sojusz robotniczo-chłopski! — wołają młodzi przodownicy ze spółdzielni, PGR-ów i wsi: **Sobczyk, Kubica, Pytel...**

Defiladę woj. wrocławskiego zamykają ORMO-wcy. Ich godło — to orzeł otulający swymi skrzydłami fabrykę.

KRZYWA WYTOPÓW HUTY OSTROWIEC PNIE SIĘ W GÓRĘ

Idzie młodzież Kielecczyzny. Na czele pochodu księga z napisem **Konstytucja.** Za nią grupa niosąca wieniec dożynkowy — symbol rosnącego dobrobytu zacofanej ongiś wsi kieleckiej.

Młodzi robotnicy niosą dorobek swej pracy. Na planszy hutników huty „Ostrowiec" czerwona linia pnie się w górę, wskazując wzrost ilości skróconych wytopów. W tej kolumnie maszerują uśmiechnięci **Staszek Świst** i **Anna Gwóźdź**, czołowi przodownicy Zakładów Samochodowych w Starachowicach.

KRAKÓW — PIĘKNYCH TRADYCJI I NOWA HUTA — SOCJALIZMU

Zegar wskazuje godz. 12.30... a na Placu Konstytucji rozlega się hejnał z wieży Mariackiej. To krakowski trębacz zapowiada pochód młodzieży ziemi krakowskiej — który otwiera barwny korowód „Lajkonika"... Nad maszerującymi kolumnami — daty z historii walk ludu krakowskiego o wyzwolenie narodowe i społeczne, od Kostki Napierskiego, poprzez Dembowskiego, pamiętny strajk 1936, do walk AL i GL.

Niech żyje braterstwo narodów walczących o pokój! Precz z amerykańskimi mordercami w Korei! Na wietrze łopoczą flagi wszystkich krajów miłujących pokój. Nad nimi dwa wielkie portrety: wodza narodu koreańskiego **KIM IR-SENA** i przywódcy ludu chińskiego **MAO TSE-TUNGA.**

Nowa Huta! Nowa Huta! Zrywają się wielotysięczne okrzyki. Młodzież ziemi krakowskiej niesie makietę swojej dumy — Jaworzna, Dworów i pierwszego miasta socjalistycznego — Nowej Huty. Maszerują jedni z najlepszych budowniczych tego ogromnego kombinatu, operatorzy kopaczek **Szyszko i Malanda.** Ich brygady w Czynie Złotowym w jednym dniu wydobyły około 20 tys. m. sześc. ziemi.

„Niech żyje solidarność młodzieży w walce o pokój", nad młodzieżą woj. zielonogórskiego zakwitają bielą setki sztandarów ŚFMD.

Nad placem wzmaga się manifestacja na cześć Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

PRZODOWNICY MIASTA MILIONÓW WRZECION

Do trybuny zbliża się młodzież czerwonej Łodzi — miasta bohaterskich walk włókniarzy — skandują: **„BIERUT, BIERUT — to nasz wódz, wola robotnicza Łódź".** Wybucha długo nie milknąca fala oklasków. Niesiona rękami kilkudziesięciu młodych włókniarzy płynie trasą pochodu ogromna osnowa. Połyskują w lipcowym słońcu białe szpule i długie nici. Z tych nici Łódź tka tysiące metrów ponadplanowej tkaniny.

„Gdy w Polsce rządziła sanacja" — tak zatytułowali młodzi tkacze planszę, które obrazują dzieje walk i nędzy proletariatu łódzkiego. Zamknięte bramy fabryk Szajberów i Bidermanów, nędzne rudery mieszkań w osiedlach robotniczych na Widzewie i Chojnach.

Ale naraz zakwita czerwienią napis: młodzież łódzka inicjuje młodzieżowy wyścig pracy. To rok 1945, młode zetwuemówki inicjują wezwanie do współzawodnictwa socjalistycznego.

W rękach młodych tkaczek i prządek bukiety kwiatów, radosne, szczęśliwe twarze. Idą ci, którzy hasło współzawodnictwa z honorem realizują: **Mirka Tomaszewska** z Łódzkich Zakładów Przemysłu Odzieżowego im. M. Fornalskiej, **Krystyna Mielczarek, Halina Pachnik** z Zakładów im. Marchlewskiego. To ona w Czynie Złotowym przeszła na obsługę 24 maszyn.

Serdecznie wita ich dzisiaj odświętna Warszawa. Niech żyje czerwona Łódź! **„Mło—dzi łódz—cy przodow—nicy pozdrawiają lud sto—licy".**

Idzie młodzież ziemi białostockiej — tej ziemi, którą ustrój sanacyjny oznaczał literą „B", jako coś gorszego, pośledniejszego. Dziś w Białymstoku rosną liczne zakłady włókiennicze, młodzież chłopska i robotnicza studiuje na dwóch wyższych uczelniach — w tym mieście, gdzie przed wojną średnie szkoły dało się na palcach jednej ręki policzyć.

„O-po-le po-zdra-wia Warsza-wę"... Tłum dziewcząt w barwnych ludowych strojach, pod rękę z roześmianymi żołnierzami, głośno skanduje pozdrowienia dla swojej Stolicy. Wśród lasu sztandarów i szturmówek, wysoko niesionych portretów laureatów Stalinowskiej Nagrody Pokoju — makiety znanych w całej Polsce budów Sześciolatki: Kędzierzyna i Cementowni „Odra". Mocno trzymają je ręce młodych budowniczych tych zakładów.

I znowu szturmówki, makiety, transparenty, i znowu radość roześmianych chłopców i dziewcząt w zielonych zetempowskich koszulach, barwnych chustach, ludowych sukmanach...

Jedna z grup wiezie kukłę bogacza wiejskiego siedzącego na workach ze zbożem. Kukła jest umieszczona na taczce. W woj. opolskim tysiące młodzieży walczyło i walczy z machinacjami kułackimi, biorąc udział w akcji skupu zboża, upowszechnianiu zasad kontraktacji, przy zakładaniu spółdzielni produkcyjnych. Udział młodzieży w tej walce, po Zlocie zwiększy się jeszcze, by na zawsze znikł wyzysk z polskiej wsi.

STOCZNIA IDZIE...

Za pięknym herbem Gdańska idą obok siebie — piękna kaszubka, rybak i marynarz otwierając pochód woj. gdańskiego.

Przez tłum zgromadzonej publiczności przeszedł szept: Stocznia idzie... I rzeczywiście — wśród burzy oklasków maszerują w stalowych kombinezonach ci, których nazwiska w pełnych napięcia gorących dniach Czynu Złotowego stały się znane całej Polsce. Brygadzista **Frankowski,** dwie roześmiane dziewczyny — **Hala Obrębska** — przodujący frezer Stoczni, **Glenia Gruchało** — ślusarz, miga twarz najmłodszego stoczniowca, dzielnego przodownika pracy **Zenka Holtzmana.**

Olbrzymią sieć na całą niemal szerokość placu niosą chłopcy ze szkoły rybackiej. W sieci tej trzepocą się — chuligan i bikiniarz, pyskacz i bumelant.

— Tylko ich nie wypuśćcie — rzuca ktoś z tłumu.

A oto idą młodzi marynarze. Opalone twarze, piękna, dziarska postawa — brawa warszawiaków wzmagają się. „Cześć banderze Polski Ludowej na morzach świata" — głosi napis na transparencie.

Przeszli jeszcze Kaszubi w swych pięknych barwnych strojach, młodzi rybacy w ochronnych kombinezonach i oto ulica Marszałkowska mieni się różnokolorowymi pasiakami delegacji lubelskiej. Na czele pochodu portret towarzysza **BIERUTA**—syna tej ziemi, który urodził się na Lubelszczyźnie, tam rozpoczął działalność rewolucyjną. Dzięki mądremu kierownictwu Partii, której przewodzi tow. **BIERUT,** wieś lubelska — podobnie jak cała wieś polska, może poszczycić się takimi cyframi swojego rozwoju, jakie właśnie widnieją na niesionych przez młodzież planszach. Trudno jest zapamiętać je wszystkie — wspólną ich cechą jest krzywa obrazująca rozwój poszczególnych kierunków gospodarki wiejskiej idąca w górę.

NIE USTANĄ W WALCE ZE SZKODNIKAMI

Aż gęsto od niesionych wysoko dużych szóstek. To maszeruje młodzież Koszalina, niosąc w rękach symbol naszego Planu 6-letniego. Niosą portrety swoich przodowników: **Ziółkowskiego** (125 proc. normy), **Franaszka** (208 proc.), **Tejknama** (300 proc). — dziesiątki portretów przodujących chłopców i dziewcząt jednego z naszych najmłodszych województw.

Na plac wtacza się żółto-czarna makieta. To stonka ziemniaczana — podła broń dywersanta amerykańskiego, który przy jej pomocy chciał wygłodzić miłujące pokój narody. Fakt, że nie zaszkodziła ona w większym stopniu naszym zbiorom w woj. koszalińskim w dużej mierze zawdzięczać można pracy i czujności młodzieży.

Za skaczącymi po ulicy makietami stonki, suną zwartym szeregiem młodzi żeńcy z sierpami i kosami w ręku.

Nie, ten szereg żadnego szkodnika imperialistycznego — jakkolwiek by on nie wyglądał — nie przepuści...

SZKOŁA SŁUŻBY OJCZYŹNIE

Reprezentacyjnej orkiestrze wojskowej, grającej na Placu Konstytucji zaczyna towarzyszyć a potem już zagłusza ją odgłos zbliżającej się orkiestry. To nadchodzą chłopcy i dziewczęta „Służby Polsce". Na czele, zaraz za ogromnymi emblematami ŚFMD, Komsomołu i ZMP, niesionymi przez przodujących junaków — idzie wielka orkiestra SP.

Za orkiestrą — równe czworoboki junaków.

Prawdziwi to junacy! Opalone, śmiałe, dzielne twarze, muskularne ręce mocno ujmują niesione symbole junackiego życia: kielnie, pneumatyczne świdry, karabiny, książki i kwiaty. „SP — uczy — wychowuje — broni" — głosi transparent.

Właśnie idzie radosnym krokiem zespół akordeonistów, a dalej kolorami tęczy mienią się różnobarwne stroje ludowe zespołów artystycznych SP. To młode dziewczęta i chłopcy z wsi Mazowsza i krakowskiego, poznańskiego i Kujaw idą w strojach swych rodzinnych stron tańczą przed trybuną, przed Prezydentem swoje piękne tańce.

Znów zielone szeregi. Tam idzie syn średniorolnego chłopa z Krzyżanowic, z powiatu iłżeckiego, przodownik z 69 brygady SP — **Aleksander Ryciak,** który w imieniu swojej brygady wręczy dziś delegacji chińskiej puchar wykonany w Czynie Złotowym. Aleksander Ryciak wyrobił przeszło 200 proc. normy, dobrze służył Polsce, przyjechał na Zlot Młodych Przodowników...

*

Wśród młodzieży **woj. olsztyńskiego** — maszeruje dzielna trójka murarska z kol. Wiśniewską na czele. To ci, którzy w Czynie Złotowym w szlachetnej rywalizacji o przodownictwo, w pracy dla Ojczyzny pobili rekord Kapuśniaka z MDM-u. To oni swoją pracą i przodownictwem umacniają zdobycze Konstytucji.

Przodownicy przemysłu drzewnego. Wypisane na makietach cyfry mówią: wykonali 186 proc., 220 proc.

MŁODZI PATRIOCI — WZMACNIAJĄ SIŁĘ NASZEJ OJCZYZNY

Lokomotywa wyprodukowana w Czynie Złotowym przez młodzież „Zispo" przywiozła na Zlot delegację woj. poznańskiego. „Daliśmy państwu produkcję wartości 19 milionów złotych" — meldują tow. **BIERUTOWI** poznaniacy, skandując długo Bierut — Pokój — Konstytucja.

Długi czerwony transparent głosi dumne słowa o **Zenku Kozie,** który założył spółdzielnię produkcyjną w Malczewie, a dziś manifestuje radośnie w Warszawie.

Po Poznaniu idzie Bydgoszcz. Na przedzie ogromny portret towarzysza **BIERUTA. „Partia sumieniem, honorem i rozumem narodu"** — głoszą wielkie białe litery wzniesione wysoko w górę. I znów czerwień sztandarów. Okrzyki, wzniesione w górę dłonie, przesyłają gorące pozdrowienia.

„Rozwijajmy socjalistyczne współzawodnictwo pracy!"; „Oszczędzajmy surowce" — mobilizują hasła.

Młodzi Torunia niosą portrety **Mikołaja Kopernika, Kasprowicza, Wyczółkowskiego, Marchlewskiego** — postępowych twórców kultury narodowej.

Racjonalizatorzy i przodownicy Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego, przodujący z PGR-ów i spółdzielni produkcyjnych woj. bydgoskiego manifestują przed swym wodzem i przyjacielem towarzyszem **BIERUTEM** miłość i wolę pracy dla Ojczyzny.

Pochód grupy zamykają przodownicy wyszkolenia bojowego i politycznego: **Młodzi patrioci, którzy wzmacniają siłę obronną naszej Ojczyzny.**

TWARDA STRAŻ — NA GRANICY NASZEJ ZIEMI...

Wielkie, białe litery niesione na ramionach oznajmiają **SZCZECIN.** Grupa młodzieży niesie herby miast województwa szczecińskiego — miast, które wróciły do Macierzy dzięki historycznemu zwycięstwu żołnierza radzieckiego i polskiego nad faszystowskim gadem. Zrywają się oklaski.

Marynarze prowadzą model fregaty.

A oto nadchodzą stoczniowcy. Niosą model okrętu, takiego właśnie okrętu, jakich wiele dostarczają Ojczyźnie, umacniając tym jej potęgę na morzu.

Na niesionej w pochodzie planszy — fotografia żołnierza WOP-u. Czujnie patrzy na Zachód, gdzie za Łabą hitlerowcy pod opieką amerykańskich bankierów wyciągają ręce po nasze Ziemie Zachodnie, po nasz Szczecin. Ale spójrzcie na tych chłopaków i te dziewczęta z fabryk, PGR-ów, spółdzielni produkcyjnych i wsi indywidualnych woj. szczecińskiego, którzy idą za planszą, na tych ludzi, co tę ziemię dźwigali z ruin i gospodarują na niej — idą twardym krokiem i nie wyglądają na takich, co pozwolą sobie bezkarnie wydzierać swe gospodarstwo!

Na ramionach ich płynie gołąb na wieńcu żniwnym — piękny symbol pokoju.

DAJĄ CORAZ WIĘCEJ CHLEBA OJCZYŹNIE

„Damy więcej chleba Ojczyźnie" — przyrzekają młodzi przodownicy z gospodarstw indywidualnych, spółdzielni produkcyjnych i PGR-ów woj. łódzkiego. Kukły ośmieszają kułaków, mobilizują do walki z wrogami. Ramię w ramię złączeni sojuszem robotniczo-chłopskim i wolą umacniania spójni między miastem i wsią — idą przodownicy robotnicy i chłopi, młodzież wielkiego Bawełnianego Kombinatu Piotrkowskiego. Dalej przodownicy **Stelmach** wyrabiający 125 proc. normy, **Szoban** 150 proc. normy, **Wołoszczyk** 122 proc. normy, **Zając** 185 proc. normy. Potem maszerują uczniowie. W rękach niosą piątki. Swoją dobrą nauką, przyswajaniem sobie wiedzy, pracą nad własnym rozwojem dobrze służą Ojczyźnie.

Za hasłami o przyjaźni i pomocy ZSRR — podstawie naszych zwycięstw, długi szereg młodzieży niesie portrety dzieci koreańskich, które przebywają obecnie w Polsce.

„Pod sąd narodów morderców dzieci koreańskich" — woła transparent, a podchwytują hasło to tysięczne tłumy.

„Zlot radości! Zlot przyjaźni! Zlot szczęśliwej przyszłości" — układają litery niesione przez młodzież woj. łódzkiego.

PRZYJAŹŃ MŁODZIEŻY CAŁEGO ŚWIATA — OPORĄ OBOZU POKOJU

Pełznie smok. Smok z głową amerykańskiego kapitalisty. Obok w kapturach Ku-Klux-Klan, Adenauer, De Gasperi, Li Syn-man. Tu na placu MDM — to tylko kukły — ale młodzież dobrze wie, że kukły te obrazują krwawych zbrodniarzy i z dnia na dzień wzmaga swą walkę o pokrzyżowanie ich planów.

Delegaci **RZESZOWA** niosą wielki portret tow. **STALINA** i tow. **BIERUTA.** Idą grupy w strojach ludowych. Na ramionach maszerujących — snopy kłosów. Dają coraz lepsze plony Ojczyźnie, umacniając w ten sposób Jej siłę.

Przez chwilę zdaje się, że dziś defiluje z nami młodzież całego świata — bo oto za wielkim emblematem ZMP idą dziewczęta i chłopcy ze znaczkami wszystkich organizacji młodzieżowych świata. Jeśli nawet nie ma dziś towarzyszy z całej kuli ziemskiej w naszym pochodzie — to ich serca są z nami zawsze we wspólnej walce o pokój. **„Pokój" — woła jeden** z transparentów, a inne: **„Niech żyje ŚFMD jednocząca młodzież pod sztandarami walki o pokój". „Precz z remilitaryzacją Niemiec zachodnich".**

POKOLENIE KONSTYTUCJI

Województwo warszawskie pokazuje w obrazach bohaterskie tradycje walki ludu polskiego 1794 — lud na barykadach Warszawy... 1905 — pod sztandarem SDKPiL przeciw carskiemu uciskowi... 1932 — przeciw bezrobociu i faszystowskiemu uciskowi... 1944 — walka z hitlerowskimi najeźdźcami.

A teraz?..

Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej mówi o tym, że kobieta ma równe z mężczyzną prawa we wszystkich dziedzinach życia. Idą grupy dziewcząt, symbolizujące pracę włókniarek, spawaczek, murarek....

Przodownicy „Ursusa" niosą makietę odznaki przodownika pracy. **„Pracujcie metodą Kowalowa"** — woła transparent. Inna grupa niesie wysoko napis: **„Sabotażystom wara od naszych fabryk".** Wara od naszych fabryk tym, którzy zaprzedali się amerykańskiemu imperializmowi!

Wiele portretów swoich przodowników pracy niosła młodzież w pochodzie. Ale nie tylko swoich. Z portretu uśmiechała się do młodzieży twarz **Wasyla Lamina,** czołowego racjonalizatora budowy Kujbyszewskiej Elektrowni Wodnej i **Lidii Korabielnikowej.**

SPRAWNI DO PRACY I OBRONY

Idzie teraz blisko 10.000 sportowców — przedstawicieli zakładowych, wiejskich, szkolnych i akademickich kół sportowych z całego kraju.

Symbolizują oni wspaniały, szeroki rozwój kultury fizycznej i sportu wśród młodzieży polskiej.

Czołówkę pochodu tworzą najlepsi aktywiści sportowi warszawskich zakładów pracy, którzy wyróżnili się w realizacji zobowiązań złotowych. Biało-czerwone stroje, barwne flagi i sztandary odbijają od bieli placu Konstytucji. Teraz maszerują ubrani w zielone stroje sportowcy wiejscy, niosą emblematy swego zrzeszenia.

Przed trybunami idą głęboko przejęci, większość z nich po raz pierwszy widzi dostojników państwowych i Tego, któremu przede wszystkim zawdzięczają ten ogromny rozmach życia sportowego na wsi — towarzysza **BIERUTA.** Prezydent ręką przesyła im serdeczne pozdrowienie, dla nich, specjalnie dla nich.

Dalej maszerują uczestnicy wieloboju SPO, centralnych sztafetowych biegów ulicznych oraz Biegów Narodowych. Dyscypliny te są podstawą rozwoju kultury fizycznej i sportu w Polsce. Z tych konkurencji wyrośli nasi najlepsi wyczynowcy, jak akademicki mistrz świata w jeździe na nartach — Stefan **Dziedzic,** oraz uczestnik Zimowych Igrzysk Olimpijskich w Oslo — Andrzej **Roj,** których widzimy w grupie gimnastyków AZS.

Wśród kroczących w pochodzie doskonale reprezentują się gimnastycy — członkowie ZS „Stali".

Duży entuzjazm wywołał przemarsz opalonych na brąz chłopców z CWKS-u. Ich sprawność, sprężystość, zdrowie — to jeszcze jedna manifestacja złotowa siły i gotowości bojowej naszego wojska.

Kolumnę sportowców zamykała różnobarwna grupa kolarzy — uczestników „Wyścigu kolarskiego trasą PKWN".

MŁODZI BUDOWNICZOWIE WARSZAWY — DUMA NASZEGO NARODU

Zbliża się nowa grupa. Zdala już widać wielki napis **„Warszawa — miasto Pokoju, walki i pracy".** Obok wielkie makiety Krzyża Grunwaldu i Złotego Medalu Pokoju, którymi jest odznaczone miasto bohaterskich tradycji narodu polskiego.

Idą gospodarze Zlotu.

Raz po raz wybuchają okrzyki na cześć tow. **STALINA** i tow. **BIERUTA,** na cześć Partii i Pokoju. Tu, w tych szeregach defiluje trzykrotny rekordzista murarski, **Staszek Kapuśniak** z MDM-u i jego kolega — **Jurek Matejak,** tu jest **Krystyna Berent** — przodująca spawaczka z FSO Żerań, **Janka Gajos** z pięknych, nowoczesnych Zakładów Radiowych im. Kasprzaka i tysiące innych.

Na ramionach warszawiaków płynie makieta Pałacu Kultury i Nauki, wspaniałego symbolu przyjaźni polsko - radzieckiej, tej przyjaźni, której nie znają i znać nie mogą państwa kapitalizmu...

Siedzący na bombie atomowej i dzierżący w ręku berło ze swastyką mister Truman otwiera pochód cyrku „Trumanillo". Kogo tu nie ma! Jest pijak, jest sabotażysta z twarzą amerykańskiego gangstera i pistoletem w dłoni, który ściąga krzywą planu w dół, jest panikarz i dwoje plotkarzy. — Nie brak tu i biurokraty, któremu spod papierów wystaje tylko głowa i nogi, są i kumotrzy. To hałastra, której młodzież głęboko nienawidzi i z którą nieubłaganie walczy, to — jak głosi tytuł widowiska — „Pan Truman i jego przyjaciele".

Przegania tę bandę młodzież z czerwonymi strzałami w rękach. Na strzałach widnieją napisy: **„Tito i Franco na szubienicę!", „Precz z mordercami Belojannisa!", „Precz z mordercami matek i dzieci koreańskich!"...**

„Ślubujemy, ślubujemy, ślubujemy" — te trzy słowa niesie grupa, zamykająca pochód. A za nią jak wiązanka czerwonych maków — grupa szturmówek z portretami tow. **STALINA,** tow. **BIERUTA.** Już przeszła przed trybuną, już za nią zalśnił asfalt placu Konstytucji. Tylko z dala widać czerwony kolor — kolor walki i zwycięstwa.

*

EKIPA SPRAWOZDAWCZA „SZTANDARU MŁODYCH".

(Z. Mikołajczak, K. Kąkolewski, A. Komitar, I. Martynowicz, T. Szczepański, E. Wacowska, J. Wiśniowski, J. Zieleński, R. Zdeb).

Ślubujemy Tobie, Ojczyzno...

22 Lipca uczestnicy Zlotu zebrani na Placu Zwycięstwa, po wysłuchaniu przemówienia Prezydenta BOLESŁAWA BIERUTA, złożyli w obecności posłów na Sejm i członków Rządu uroczyste ślubowanie, które rozpoczęło wielki pochód młodzieży na Plac Konstytucji.

Kiedy nadciągali tutaj warszawskimi ulicami Zlotu, Sejm zatwierdzał Konstytucję Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej...

Prawnuki wbijanych na pale pańszczyźnianych chłopów, wnukowie powstańczych zesłańców, synowie walczących proletariuszy — przodujący młodzi obywatele państwa robotników i chłopów ustawiają się zwartym tłumem, ramię przy ramieniu, głowa przy głowie. Wielki plac zdaje się być wypełniony, a z ulic wlewają się nowe i nowe strumienie. Morze głów i jeden transparent nad placem — „Ślubujemy Ojczyźnie".

Poprzez tłum przesuwają się samochody. Wśród zebranych rozchodzi się powtarzany przez wiele ust szept: Sejm... Przyjechali posłowie. I stoją oto naprzeciw siebie, twarz w twarz: przedstawiciele narodu, którzy przed niespełna godziną uchwalili Konstytucję i zwarte, młodzieńcze, radosne szeregi tych, którzy wraz z całym swym pokoleniem, z całą młodzieżą polską, z całym narodem Konstytucję tę przyjmują jako bezcenny skarb, jako dokument niezniszczalnych praw i najświętszych obowiązków.

Wchodzącego na trybunę towarzysza Bieruta wita jeden, ogromny, radosny okrzyk. A przemówienie przeradza się w rozmowę kierownika państwa z pełnoprawnymi, wypróbowanymi w pracy i w walce młodymi obywatelami. Bo kiedy towarzysz Bierut mówi o tym, że jeden jest tylko sposób zniesienia, wymazania na zawsze z życia narodu krzywd i poniżenia, wielotysięczny jak z jednej piersi wyrwany głos odpowiada okrzykiem: so-cja-lizm! Kiedy mówi o wielkich zadaniach czekających młodzież, o wielkim obowiązku przodownictwa, tysiącgłosowa odpowiedź brzmi: Sześcio-latka przed terminem! Kiedy z ust Pierwszego Obywatela padają zaszczytne słowa uznania dla młodego pokolenia, dla młodych budowniczych i obywateli, okrzyki odpowiadają, że jest to pokolenie przez niego wychowywane, od niego uczące się służyć Ojczyźnie. Na zawarty w przemówieniu obraz tej Polski, która dziś jest w budowie, Polski przyszłości, Polski socjalizmu — wyrywa się, grzmi okrzyk przywiązania i dumy: Partii cześć!

Młode twarze wpatrzone w trybunę i serdecznie troskliwe spojrzenie stamtąd mówią, że porozumieli się: On Wielki Budowniczy i oni młode pokolenie budowniczych.

„...Do ślubowania" — padają z trybuny słowa przewodniczącego ZG ZMP towarzysza Matwina. Nad morzem głów wyrasta las podniesionych rąk.

„Ślubujemy Tobie, Ojczyzno..." powtarza jeden, potężny jak grzmot głos, powstały z tysięcy głosów złączonych bezgranicznym ukochaniem Ojczyzny. Tak pewnie brzmiała przysięga kosynierów Tadeusza Kościuszki na Krakowskim Rynku i żołnierska przysięga złożona Polsce nad Oką i dotrzymana...

Słucha tego ślubowania Polska. Słuchają zebrani na trybunie — i w oczach ludzi posiwiałych, w oczach, które wiele widziały walk, wiele bohaterstwa, wiele wielkich chwil i piękna — błyszczą łzy... Ślubujemy na wszystko co nam najdroższe: na Konstytucję, na sztandary bojowe, na pamięć bojowników, na przelaną krew ojców, braci, przyjaciół... Ślubujemy i na łzy wzruszenia w Waszych oczach, towarzysze...

Niosą się nad Warszawą słowa ślubowania, niosą się nad nieuleczone jeszcze z wojennych ran drzewa Saskiego Ogrodu i nad białe marmury MDM-u, niosą się nad Polską — do wsi i portów, do hut i osad, na statki, idące przez pełne morze pod polską banderą, do węglowych chodników, w których warczą świdry górnicze, do parków, gdzie wypoczywają starcy, do żłobków, gdzie bawią się dzieci, docierają do żołnierza strzegącego granicy i do maszynisty prowadzącego pociąg, do poety pochylonego nad wierszem i do architekta nad planem. Polsce ślubuje młodzież. Ślubuje budować Nowe Huty oraz spódzielcze pola, odkrywać tajemnice przyrody, pisać książki, żyć coraz lepiej, coraz mądrzej.

Nad placem płynie niesiony na spadochronie czerwony sztandar, rwą się ku niemu słowa hymnu młodzieży.

Pod niebem zalanym tysiącami wypuszczonych gołębi — barwne szeregi ruszają przez nową piękną dzielnicę — z Placu Zwycięstwa na Plan Konstytucji. Szli młodzi od lipcowego dnia Zwycięstwa zwartym szeregiem, w pracy i w walce u boku Partii, aż do dnia swego Zlotu, do lipcowego dnia Konstytucji. Złożyli ślubowanie, że pójdą dalej, że wielką sprawę narodu doprowadzą do końca, że będą „walczyć w pierwszych szeregach o zwycięskie zbudowanie socjalizmu". Ślubowali Ojczyźnie, Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

*(a. p

KONSTYTUCJA POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Polska Rzeczpospolita Ludowa jest republiką ludu pracującego.

Polska Rzeczpospolita Ludowa nawiązuje do najszczytniejszych postępowych tradycji Narodu Polskiego i urzeczywistnia idee wyzwoleńcze polskich mas pracujących.

Polski lud pracujący pod przewodem bohaterskiej klasy robotniczej, opierając się na sojuszu robotniczo-chłopskim, walczył dziesiątki lat o wyzwolenie z niewoli narodowej, narzuconej przez pruskich, austriackich i rosyjskich zaborców-kolonizatorów, tak samo jak walczył o zniesienie wyzysku polskich kapitalistów i obszarników.

W okresie okupacji Naród Polski toczył nieustępliwą, bohaterską walkę z krwawym najazdem hitlerowskim. Historyczne zwycięstwo Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich nad faszyzmem wyzwoliło ziemie polskie, umożliwiło polskiemu ludowi pracującemu zdobycie władzy i stworzyło warunki narodowego odrodzenia Polski w nowych, sprawiedliwych granicach. Na wieczne czasy powróciły do Polski Ziemie Odzyskane.

Wcielając w życie wiekopomne wskazania Manifestu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 22 lipca 1944 r. i rozwijając jego zasady programowe, władza ludowa — dzięki ofiarnym i twórczym wysiłkom polskiego ludu pracującego, w walce z zaciekłym oporem rozbitków starego ustroju kapitalistyczno - obszarniczego — dokonała wielkich przeobrażeń społecznych. W wyniku rewolucyjnych walk i przemian obalona została władza kapitalistów i obszarników, utrwaliło się państwo demokracji ludowej, kształtuje się i umacnia nowy ustrój społeczny, odpowiadający interesom i dążeniom najszerszych mas ludowych.

Zasady prawne tego ustroju ustanawia Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Podstawę obecnej władzy ludowej w Polsce stanowi sojusz klasy robotniczej z chłopstwem pracującym. W sojuszu tym rola kierownicza należy do klasy robotniczej jako przodującej klasy społeczeństwa, opierającej się na rewolucyjnym dorobku polskiego i międzynarodowego ruchu robotniczego, na historycznych doświadczeniach zwycięskiego budownictwa socjalistycznego w Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, pierwszym państwie robotników i chłopów.

Wypełniając wolę Narodu Polskiego i zgodnie ze swym powołaniem — Sejm Ustawodawczy Rzeczypospolitej Polskiej uchwala uroczyście niniejszą Konstytucję jako ustawę zasadniczą, którą Naród Polski i wszystkie organy władzy polskiego ludu pracującego kierować się winny w celu:

umacniania państwa ludowego jako podstawowej siły, zapewniającej najpełniejszy rozkwit Narodu Polskiego, jego niepodległość i suwerenność,

przyśpieszania rozwoju politycznego, gospodarczego i kulturalnego Ojczyzny oraz wzrostu jej sił,

pogłębiania uczuć patriotycznych, jedności i zwartości Narodu Polskiego w walce o dalsze polepszenie stosunków społecznych, o całkowite zniesienie wyzysku człowieka przez człowieka, o urzeczywistnienie wielkich idei socjalizmu,

zacieśniania przyjaźni i współpracy między narodami, opartych na sojuszu i braterstwie, które łączą dziś Naród Polski z miłującymi pokój narodami świata w dążeniu do wspólnego celu: uniemożliwienia agresji i utrwalenia pokoju światowego.

Rozdział 1

Ustrój polityczny

Art. 1.

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa jest państwem demokracji ludowej.

2. W Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej władza należy do ludu pracującego miast i wsi.

Art. 2.

1. Lud pracujący sprawuje władzę państwową przez swych przedstawicieli, wybieranych do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i do rad narodowych w wyborach powszechnych, równych, bezpośrednich, w głosowaniu tajnym.

2. Przedstawiciele ludu w Sejmie Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i w radach narodowych są odpowiedzialni przed swymi wyborcami i mogą być przez nich odwoływani.

Art. 3.

Polska Rzeczpospolita Ludowa:

1) stoi na straży zdobyczy polskiego ludu pracującego miast i wsi, zabezpiecza jego władzę i wolność przed siłami wrogimi ludowi,

2) zapewnia rozwój i nieustanny wzrost sił wytwórczych kraju przez jego uprzemysłowienie, przez likwidację zacofania gospodarczego, technicznego i kulturalnego,

3) organizuje gospodarkę planową, opierając się na przedsiębiorstwach stanowiących własność społeczną,

4) ogranicza, wypiera i likwiduje klasy społeczne, żyjące z wyzysku robotników i chłopów,

5) zabezpiecza stały wzrost dobrobytu, zdrowotności i poziomu kulturalnego mas ludowych,

6) zapewnia wszechstronny rozwój kultury narodowej.

Art. 4.

1. Prawa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej są wyrazem interesów i woli ludu pracującego.

2. Ścisłe przestrzeganie praw Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jest podstawowym obowiązkiem każdego organu państwa i każdego obywatela.

3. Wszystkie organy władzy i administracji państwowej działają na podstawie przepisów prawa.

Art. 5.

Wszystkie organy władzy i administracji państwowej opierają się w swej działalności na świadomym, czynnym współdziałaniu najszerszych mas ludowych i obowiązane są:

1) zdawać narodowi sprawę ze swej działalności,

2) uważnie rozpatrywać i uwzględniać słuszne wnioski, zażalenia i życzenia obywateli w myśl obowiązujących ustaw,

3) wyjaśniać masom pracującym zasadnicze cele i wytyczne polityki władzy ludowej w poszczególnych dziedzinach działalności państwowej, gospodarczej i kulturalnej.

Art. 6.

Siły zbrojne Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej stoją na straży suwerenności i niepodległości Narodu Polskiego, jego bezpieczeństwa i pokoju.

Rozdział 2.

Ustrój społeczno-gospodarczy

Art. 7.

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa, opierając się na uspołecznionych środkach produkcji, wymiany, komunikacji i kredytu, rozwija życie gospodarcze i kulturalne kraju na podstawie narodowego planu gospodarczego, w szczególności przez rozbudowę państwowego przemysłu socjalistycznego, rozstrzygającego czynnika w przekształcaniu stosunków społeczno - gospodarczych.

2. Państwo posiada monopol handlu zagranicznego.

3. Zasadniczym celem planowej polityki gospodarczej Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jest stały rozwój sił wytwórczych kraju, nieustanne podnoszenie poziomu życiowego mas pracujących, umacnianie siły, obronności i niezależności Ojczyzny.

Art. 8.

Mienie ogólnonarodowe: złoża mineralne, wody, lasy państwowe, kopalnie, drogi, transport kolejowy, wodny i powietrzny, środki łączności, banki, państwowe zakłady przemysłowe, państwowe gospodarstwa rolne i państwowe ośrodki maszynowe, państwowe przedsiębiorstwa handlowe, przedsiębiorstwa i urządzenia komunalne — podlega szczególnej trosce i opiece państwa oraz wszystkich obywateli.

Art. 9.

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa planowo wzmacnia spójnię gospodarczą między miastem i wsią na podstawie braterskiej współpracy robotników i chłopów.

2. W tym celu Polska Rzeczpospolita Ludowa zapewnia nieustanny wzrost produkcji przemysłu państwowego, służącej wszechstronnemu zaspokajaniu potrzeb wytwórczych i konsumcyjnych ludności wiejskiej, jednocześnie planowo wpływając na stały wzrost towarowej produkcji rolniczej, która zaopatruje przemysł w surowce, a ludność miejską w żywność.

Art. 10.

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa otacza opieką indywidualne gospodarstwa rolne pracujących chłopów i udziela im pomocy — w celu ochrony przed wyzyskiem kapitalistycznym, zwiększenia produkcji, podwyższenia poziomu rolniczo - technicznego oraz podniesienia ich dobrobytu.

2. Polska Rzeczpospolita Ludowa udziela szczególnego poparcia i wszechstronnej pomocy powstającym na zasadzie dobrowolności rolniczym spółdzielniom produkcyjnym — jako formom gospodarki zespołowej. Dzięki zastosowaniu metod najbardziej wydajnej wspólnej uprawy i mechanizacji pracy gospodarka zespołowa umożliwia pracującym chłopom osiągnięcie przełomu w produkcji i jest środkiem do całkowitego usunięcia wyzysku na wsi oraz do szybkiego i znacznego podniesienia jej dobrobytu i kultury.

3. Głównymi formami poparcia i pomocy państwa dla rolniczych spółdzielni produkcyjnych są: państwowe ośrodki maszynowe, dające możność stosowania nowoczesnej techniki, oraz tanie kredyty państwowe.

Art. 11.

Polska Rzeczpospolita Ludowa popiera rozwój różnych form ruchu spółdzielczego w mieście i na wsi oraz udziela mu wszechstronnej pomocy w wypełnianiu jego zadań, a własności spółdzielczej, jako własności społecznej, zapewnia szczególną opiekę i ochronę.

Art. 12.

Polska Rzeczpospolita Ludowa uznaje i ochrania na podstawie obowiązujących ustaw indywidualną własność i prawo dziedziczenia ziemi, budynków i innych środków produkcji należących do chłopów, rzemieślników i chałupników.

Art. 13.

Polska Rzeczpospolita Ludowa poręcza całkowitą ochronę oraz prawo dziedziczenia własności osobistej obywateli.

Art. 14.

1. Praca jest prawem, obowiązkiem i sprawą honoru każdego obywatela. Pracą swoją, przestrzeganiem dyscypliny pracy, współzawodnictwem pracy i doskonaleniem jej metod lud pracujący miast i wsi wzmacnia siłę i potęgę Ojczyzny, podnosi dobrobyt narodu i przyśpiesza całkowite urzeczywistnienie ustroju socjalistycznego.

2. Przodownicy pracy otoczeni są powszechnym szacunkiem narodu.

3. Polska Rzeczpospolita Ludowa coraz pełniej wprowadza w życie zasadę: „od każdego według jego zdolności każdemu według jego pracy".

Rozdział 3.

Naczelne organy władzy państwowej

Art. 15.

1. Najwyższym organem władzy państwowej jest Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

2. Sejm jako najwyższy wyraziciel woli ludu pracującego miast i wsi urzeczywistnia suwerenne prawa narodu.

3. Sejm uchwala ustawy oraz sprawuje kontrolę nad działalnością innych organów władzy i administracji państwowej.

Art. 16.

1. Posłów na Sejm wybierają obywatele według okręgów wyborczych w stosunku: jeden poseł na 60.000 mieszkańców.

2. Ważność wyboru posła stwierdza Sejm.

3. Poseł nie może być pociągnięty do odpowiedzialności karno-sądowej ani aresztowany bez zgody Sejmu, a w okresie kiedy Sejm nie obraduje — bez zgody Rady Państwa.

Art. 17.

1. Sejm obraduje na sesjach. Sesje Sejmu zwołuje Rada Państwa co najmniej dwa razy do roku. Rada Państwa obowiązana jest zwołać sesję również na pisemny wniosek jednej trzeciej ogólnej liczby posłów.

2. Pierwsza sesja nowoobranego Sejmu powinna być zwołana w ciągu miesiąca od dnia wyborów.

Art. 18.

1. Sejm wybiera ze swego grona Marszałka, wicemarszałków i komisje.

2. Marszałek lub w jego zastępstwie wicemarszałek kieruje obradami i czuwa nad tokiem prac Sejmu.

3. Obrady Sejmu są jawne. Sejm może uchwalić tajność obrad, jeżeli wymaga tego dobro państwa.

4. Porządek prac Sejmu, rodzaj i liczbę komisji określa regulamin uchwalony przez Sejm.

Art. 19.

1. Sejm uchwala narodowe plany gospodarcze na okresy kilkuletnie.

2. Sejm uchwala corocznie budżet państwa.

Art. 20.

1. Inicjatywa ustawodawcza przysługuje Radzie Państwa, Rządowi i posłom.

2. Ustawy uchwalone przez Sejm podpisują Przewodniczący Rady Państwa i jej Sekretarz. Ogłoszenie ustawy w Dzienniku Ustaw zarządza Przewodniczący Rady Państwa.

Art. 21.

Sejm może powołać komisję dla zbadania określonej sprawy. Uprawnienia i tryb działania komisji ustala Sejm.

Art. 22.

Prezes Rady Ministrów lub poszczególni ministrowie obowiązani są do udzielenia w ciągu siedmiu dni odpowiedzi na interpelację posła.

Art. 23.

1. Sejm jest wybierany na okres lat czterech.

2. Wybory do Sejmu zarządza Rada Państwa nie później niż na miesiąc przed upływem kadencji Sejmu, wyznaczając datę wyborów na dzień wolny od pracy, przypadający w ciągu dwóch miesięcy po upływie kadencji Sejmu.

Art. 24.

1. Sejm wybiera ze swego grona na pierwszym posiedzeniu Radę Państwa w składzie:

Przewodniczący Rady Państwa,
czterech zastępców Przewodniczącego,
Sekretarz Rady Państwa,
dziewięciu członków.

2. Marszałek Sejmu i wicemarszałkowie mogą być wybrani do Rady Państwa jako zastępcy Przewodniczącego lub członkowie.

3. Po upływie kadencji Sejmu Rada Państwa działa aż do wyboru Rady Państwa przez nowoobrany Sejm.

Art. 25.

1. Rada Państwa:

1) zarządza wybory do Sejmu,

2) zwołuje sesje Sejmu,

3) ustala powszechnie obowiązującą wykładnię ustaw,

4) wydaje dekrety z mocą ustawy,

5) mianuje i odwołuje pełnomocnych przedstawicieli Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w innych państwach,

6) przyjmuje listy uwierzytelniające i odwołujące akredytowanych przy Radzie Państwa przedstawicieli dyplomatycznych innych państw,

7) ratyfikuje i wypowiada umowy międzynarodowe,

8) obsadza stanowiska cywilne i wojskowe, przewidziane ustawami,

9) nadaje ordery, odznaczenia i tytuły honorowe,

10) stosuje prawo łaski,

11) wykonuje inne funkcje, przewidziane dla Rady Państwa w Konstytucji lub przekazane jej przez ustawy.

2. Rada Państwa podlega w całej swojej działalności Sejmowi.

3. Rada Państwa działa na zasadzie kolegialności.

4. Radę Państwa reprezentuje Przewodniczący lub jego zastępca.

Art. 26.

1. W okresach między sesjami Sejmu Rada Państwa wydaje dekrety z mocą ustawy. Rada Państwa przedstawia dekrety Sejmowi na najbliższej sesji do zatwierdzenia.

2. Dekrety wydane przez Radę Państwa podpisują Przewodniczący Rady Państwa i jej Sekretarz. Ogłoszenie dekretu w Dzienniku Ustaw zarządza Przewodniczący Rady Państwa.

Art. 27.

Rada Państwa sprawuje zwierzchni nadzór nad radami narodowymi. Szczegółowe uprawnienia Rady Państwa w tej dziedzinie określa ustawa.

Art. 28.

1. Postanowienie o stanie wojny może być powzięte jedynie w razie dokonania zbrojnego napadu na Polską Rzeczpospolitę Ludową albo gdy z umów międzynarodowych wynika konieczność wspólnej obrony przeciwko agresji. Postanowienie takie uchwala Sejm, a gdy Sejm nie obraduje — Rada Państwa.

2. Rada Państwa może wprowadzić stan wojenny na części lub na całym terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, jeżeli wymaga tego wzgląd na obronność lub bezpieczeństwo państwa. Z tych samych powodów Rada Państwa może ogłosić częściową lub powszechną mobilizację.

Rozdział 4.

Naczelne organy administracji państwowej

Art. 29.

1. Sejm powołuje i odwołuje Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — Radę Ministrów lub poszczególnych jej członków.

2. W okresach między sesjami Sejmu Rada Państwa na wniosek Prezesa Rady Ministrów powołuje i odwołuje członków Rady Ministrów. Rada Państwa przedstawia swoją uchwałę Sejmowi na najbliższej sesji do zatwierdzenia.

Art. 30.

1. Rada Ministrów jest naczelnym wykonawczym i zarządzającym organem władzy państwowej.

2. Rada Ministrów odpowiada i zdaje sprawę ze swojej działalności przed Sejmem, a gdy Sejm nie obraduje — przed Radą Państwa.

Art. 31.

W skład Rady Ministrów wchodzą:

Prezes Rady Ministrów jako jej przewodniczący,
wiceprezesi Rady Ministrów,
ministrowie,
przewodniczący określonych w ustawie komisji i komitetów sprawujących funkcje naczelnych organów administracji państwowej.

Art. 32.

Rada Ministrów:

1) koordynuje działalność ministerstw i innych podległych sobie organów oraz nadaje kierunek ich pracy,

2) uchwala corocznie i przedstawia Sejmowi projekt budżetu państwa, uchwala i przedstawia Sejmowi projekt narodowego planu gospodarczego na okres kilkuletni,

3) uchwala roczne narodowe plany gospodarcze,

4) zapewnia wykonanie ustaw,

5) czuwa nad wykonaniem narodowego planu gospodarczego i budżetu państwa,

6) przedstawia Sejmowi corocznie sprawozdanie z wykonania budżetu państwa,

7) zapewnia ochronę porządku publicznego, interesów państwa i praw obywateli,

8) na podstawie ustaw i w celu ich wykonania wydaje rozporządzenia, podejmuje uchwały oraz czuwa nad ich wykonaniem,

9) sprawuje ogólne kierownictwo w dziedzinie stosunków z innymi państwami,

10) sprawuje ogólne kierownictwo w dziedzinie obronności kraju i organizacji sił zbrojnych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz określa corocznie kontyngent obywateli powoływanych do czynnej służby wojskowej,

11) kieruje pracą prezydiów rad narodowych.

Art. 33.

1. Ministrowie kierują określonymi działami administracji państwowej. Zakres działania ministrów określają ustawy.

2. Ministrowie wydają na podstawie ustaw i w celu ich wykonania rozporządzenia i zarządzenia.

3. Rada Ministrów może uchylić rozporządzenie lub zarządzenie wydane przez ministra.

Rozdział 5.

Terenowe organy władzy państwowej

Art. 34.

1. Organami władzy państwowej w gminach, miastach, dzielnicach większych miast, powiatach i województwach są rady narodowe.

2. Rady narodowe wybierane są przez ludność na okres lat trzech.

Art. 35.

Rady narodowe wyrażają wolę ludu pracującego oraz rozwijają jego inicjatywę twórczą i aktywność w celu pomnażania sił, dobrobytu i kultury narodu.

(Dalszy ciąg na str. 4)

KONSTYTUCJA POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

(Dalszy ciąg ze str. 3)

Art. 36.

Rady narodowe umacniają więź władzy państwowej z ludem pracującym miast i wsi, przyciągając coraz szersze rzesze ludzi pracy do udziału w rządzeniu państwem.

Art. 37.

Rady narodowe kierują w swoim zakresie działalnością gospodarczą, społeczną i kulturalną, wiążąc potrzeby terenu z zadaniami ogólnopaństwowymi.

Art. 38.

Rady narodowe troszczą się stale o codzienne potrzeby i interesy ludności, zwalczają wszelkie przejawy samowoli i biurokratycznego stosunku do obywatela, sprawują i rozwijają kontrolę społeczną działalności urzędów, przedsiębiorstw, zakładów i instytucji.

Art. 39.

Rady narodowe dbają o utrzymanie porządku publicznego i czuwają nad przestrzeganiem praworządności ludowej, ochraniają własność społeczną, zabezpieczają prawa obywateli, współdziałają w umacnianiu obronności i bezpieczeństwa państwa.

Art. 40.

Rady narodowe wykorzystują wszelkie zasoby i możliwości terenu dla jego wszechstronnego rozwoju gospodarczego i kulturalnego, dla coraz lepszego zaspokajania potrzeb ludności w zakresie zaopatrzenia i usług oraz dla rozbudowy instytucji i urządzeń komunalnych, oświatowych, kulturalnych, sanitarnych i sportowych.

Art. 41.

Rady narodowe uchwalają terenowe plany gospodarcze oraz budżety terenowe.

Art. 42.

1. Rady narodowe obradują na sesjach.
2. Organami wykonawczymi i zarządzającymi rad narodowych są wybierane przez nie prezydia.
3. Prezydium rady narodowej podlega radzie narodowej, która je wybrała, oraz prezydium rady narodowej wyższego stopnia.

Art. 43.

Rady narodowe powołują komisje dla poszczególnych dziedzin swojej działalności. Komisje rad narodowych utrzymują stałą i ścisłą więź z ludnością, mobilizują ją do współudziału w realizacji zadań rady, wykonują z ramienia rady kontrolę społeczną oraz występują z inicjatywą wobec rady i jej organów.

Art. 44.

1. Rada narodowa uchyla uchwałę rady niższego stopnia lub jej prezydium, jeżeli uchwała jest sprzeczna z prawem lub niezgodna z zasadniczą linią polityki państwa.

2. Prezydium rady narodowej może zawiesić wykonanie uchwały rady narodowej niższego stopnia i przedstawić sprawę do rozstrzygnięcia na najbliższym posiedzeniu swojej rady narodowej.

Art. 45.

Szczegółowy skład oraz zakres i tryb działalności rad narodowych i ich organów określa ustawa.

Rozdział 6.

Sąd i prokuratura

Art. 46.

1. Wymiar sprawiedliwości w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej sprawują: Sąd Najwyższy, sądy wojewódzkie, sądy powiatowe i sądy szczególne.
2. Ustrój, właściwość oraz postępowanie sądów określają ustawy.

Art. 47.

Sądy wydają wyroki w imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Art. 48.

Sądy stoją na straży ustroju Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, ochraniają zdobycze polskiego ludu pracującego, strzegą praworządności ludowej, własności społecznej i praw obywateli, karzą przestępców.

Art. 49.

Rozpoznawanie i rozstrzyganie spraw w sądach odbywa się z udziałem ławników ludowych, z wyjątkiem przypadków określonych w ustawie.

Art. 50.

1. Sędziowie i ławnicy ludowi są wybierani.
2. Tryb wyboru oraz kadencję sędziów i ławników sądów wojewódzkich i powiatowych określa ustawa.
3. Tryb powoływania sędziów sądów szczególnych określa ustawa.

Art. 51.

1. Sąd Najwyższy jest naczelnym organem sądowym i sprawuje nadzór nad działalnością wszystkich innych sądów w zakresie orzekania.
2. Tryb wykonywania nadzoru przez Sąd Najwyższy określa ustawa.
3. Sąd Najwyższy wybiera Rada Państwa na okres lat pięciu.

Art. 52.

Sędziowie są niezawiśli i podlegają tylko ustawom.

Art. 53.

1. Rozpoznawanie spraw przed wszystkimi sądami Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej odbywa się jawnie. Ustawa może określić wyjątki od tej zasady.

2. Oskarżonemu poręcza się prawo do obrony. Oskarżony może mieć obrońcę z wyboru lub z urzędu.

Art. 54.

1. Prokurator Generalny Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej strzeże praworządności ludowej, czuwa nad ochroną własności społecznej, zabezpiecza poszanowanie praw obywateli.
2. Prokurator Generalny czuwa w szczególności nad ściganiem przestępstw godzących w ustrój, bezpieczeństwo i niezawisłość Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.
3. Zakres i tryb działania Prokuratora Generalnego określa ustawa.

Art. 55.

1. Prokuratora Generalnego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej powołuje i odwołuje Rada Państwa.
2. Tryb powoływania i odwoływania prokuratorów podległych Prokuratorowi Generalnemu jak również zasady organizacji i postępowania organów prokuratury określa ustawa.
3. Prokurator Generalny zdaje sprawę Radzie Państwa z działalności prokuratury.

Art. 56.

Organy prokuratury podlegają Prokuratorowi Generalnemu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i w sprawowaniu swych funkcji są niezależne od organów terenowych.

Rozdział 7.

Podstawowe prawa i obowiązki obywateli

Art. 57.

Polska Rzeczpospolita Ludowa, utrwalając i pomnażając zdobycze ludu pracującego, umacnia i rozszerza prawa i wolności obywateli.

Art. 58.

1. Obywatele Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej mają prawo do pracy, to znaczy prawo do zatrudnienia za wynagrodzeniem według ilości i jakości pracy.
2. Prawo do pracy zapewniają: społeczna własność podstawowych środków produkcji, rozwój na wsi ustroju społeczno-spółdzielczego, wolnego od wyzysku, planowy wzrost sił wytwórczych, usunięcie źródeł kryzysów ekonomicznych, likwidacja bezrobocia.

Art. 59.

1. Obywatele Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej mają prawo do wypoczynku.
2. Prawo do wypoczynku zapewniają robotnikom i pracownikom umysłowym: ustawowe skrócenie czasu pracy przez urzeczywistnienie ośmiogodzinnego dnia pracy oraz krótszego czasu pracy w przypadkach przewidzianych ustawami, ustawowo określone dni wolne od pracy, coroczne płatne urlopy.
3. Organizacja wczasów, rozwój turystyki, uzdrowisk, urządzeń sportowych, domów kultury, klubów, świetlic, parków i innych urządzeń wypoczynkowych stwarzają możliwości zdrowego i kulturalnego wypoczynku dla coraz szerszych rzesz ludu pracującego miast i wsi.

Art. 60.

1. Obywatele Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej mają prawo do ochrony zdrowia oraz do pomocy w razie choroby lub niezdolności do pracy.
2. Coraz szerszemu urzeczywistnianiu tego prawa służą:
1) rozwój ubezpieczenia społecznego robotników i pracowników umysłowych na wypadek choroby, starości i niezdolności do pracy oraz rozbudowa różnych form pomocy społecznej,
2) rozwój organizowanej przez państwo ochrony zdrowia ludności, rozbudowa urządzeń sanitarnych i podnoszenie stanu zdrowotnego miast i wsi, stałe polepszanie warunków bezpieczeństwa, ochrony i higieny pracy, szeroka akcja zapobiegania chorobom i ich zwalczania, coraz szersze udostępnianie bezpłatnej pomocy lekarskiej, rozbudowa szpitali, sanatoriów, ambulatoriów, wiejskich ośrodków zdrowia, opieka nad inwalidami.

Art. 61.

1. Obywatele Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej mają prawo do nauki.
2. Prawo do nauki zapewniają w coraz szerszym zakresie:
1) powszechne, bezpłatne i obowiązkowe szkoły podstawowe,
2) stała rozbudowa szkolnictwa średniego ogólnokształcącego i zawodowego oraz szkolnictwa wyższego,
3) pomoc państwa w podnoszeniu kwalifikacji obywateli zatrudnionych w zakładach przemysłowych i innych ośrodkach pracy w mieście i na wsi,
4) system stypendiów państwowych, rozbudowa burs, internatów i domów akademickich oraz innych form pomocy materialnej dla dzieci robotników, pracujących chłopów i inteligencji.

Art. 62.

1. Obywatele Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej mają prawo do korzystania ze zdobyczy kultury i do twórczego udziału w rozwoju kultury narodowej.
2. Prawo to zapewniają coraz szerzej: rozwój i udostępnienie ludowi pracującemu miast i wsi bibliotek, książek, prasy, radia, kin, teatrów, muzeów i wystaw, domów kultury, klubów, świetlic, wszechstronne popieranie i pobudzanie twórczości kulturalnej mas ludowych i rozwoju talentów twórczych.

Art. 63.

Polska Rzeczpospolita Ludowa dba o wszechstronny rozwój nauki, opartej na dorobku przodującej myśli ludzkiej i postępowej myśli polskiej — nauki w służbie narodu.

Art. 64.

Polska Rzeczpospolita Ludowa troszczy się o rozwój literatury i sztuki, wyrażających potrzeby i dążenia narodu, odpowiadających najlepszym postępowym tradycjom twórczości polskiej.

Art. 65.

Polska Rzeczpospolita Ludowa szczególną opieką otacza inteligencję twórczą — pracowników nauki, oświaty, literatury i sztuki oraz pionierów postępu technicznego, racjonalizatorów i wynalazców.

Art. 66.

1. Kobieta w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej ma równe z mężczyzną prawa we wszystkich dziedzinach życia państwowego, politycznego, gospodarczego, społecznego i kulturalnego.
2. Gwarancję równouprawnienia kobiety stanowią:
1) równe z mężczyzną prawo do pracy i wynagrodzenia według zasady „równa płaca za równą pracę", prawo do wypoczynku, do ubezpieczenia społecznego, do nauki, do godności i odznaczeń, do zajmowania stanowisk publicznych,
2) opieka nad matką i dzieckiem, ochrona kobiety ciężarnej, płatny urlop w okresie przed porodem i po porodzie, rozbudowa sieci zakładów położniczych, żłobków i przedszkoli, rozwój sieci zakładów usługowych i żywienia zbiorowego.

Art. 67.

1. Małżeństwo i rodzina znajdują się pod opieką i ochroną Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Rodziny o licznym potomstwie państwo otacza szczególną troską.
2. Urodzenie poza małżeństwem nie uszczupla praw dziecka.

Art. 68.

Polska Rzeczpospolita Ludowa otacza szczególnie troskliwą opieką wychowanie młodzieży i zapewnia jej najszersze możliwości rozwoju.

Art. 69.

1. Obywatele Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej niezależnie od narodowości, rasy i wyznania mają równe prawa we wszystkich dziedzinach życia państwowego, politycznego, gospodarczego, społecznego i kulturalnego. Naruszenie tej zasady przez jakiekolwiek bezpośrednie lub pośrednie uprzywilejowanie albo ograniczenie w prawach ze względu na narodowość, rasę czy wyznanie podlega karze.
2. Szerzenie nienawiści lub pogardy, wywoływanie waśni albo poniżanie człowieka ze względu na różnice narodowości, rasy czy wyznania, jest zakazane.

Art. 70.

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa zapewnia obywatelom wolność sumienia i wyznania. Kościół i inne związki wyznaniowe mogą swobodnie wypełniać swoje funkcje religijne. Nie wolno zmuszać obywateli do niebrania udziału w czynnościach lub obrzędach religijnych. Nie wolno też nikogo zmuszać do udziału w czynnościach lub obrzędach religijnych.
2. Kościół jest oddzielony od państwa. Zasady stosunku państwa do kościoła oraz sytuację prawną i majątkową związków wyznaniowych określają ustawy.
3. Nadużywanie wolności sumienia i wyznania dla celów godzących w interesy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jest karane.

Art. 71.

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa zapewnia obywatelom wolność słowa, druku, zgromadzeń i wieców, pochodów i manifestacji.
2. Urzeczywistnieniu tej wolności służy oddanie do użytku ludu pracującego i jego organizacji drukarni, zasobów papieru, gmachów publicznych i sal, środków łączności, radia oraz innych niezbędnych środków materialnych.

Art. 72.

1. W celu rozwoju aktywności politycznej, społecznej, gospodarczej i kulturalnej ludu pracującego miast i wsi Polska Rzeczpospolita Ludowa zapewnia obywatelom prawo zrzeszania się.
2. Organizacje polityczne, związki zawodowe, zrzeszenia pracujących chłopów, zrzeszenia spółdzielcze, organizacje młodzieżowe, kobiece, sportowe i obronne, stowarzyszenia kulturalne, techniczne i naukowe, jak również inne organizacje społeczne ludu pracującego — skupiają obywateli dla czynnego udziału w życiu politycznym, społecznym, gospodarczym i kulturalnym.
3. Tworzenie zrzeszeń i udział w zrzeszeniach, których cel lub działalność godzą w ustrój polityczny i społeczny albo w porządek prawny Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, jest zakazane.

Art. 73.

1. Obywatele mają prawo zwracania się do wszystkich organów państwa ze skargami i zażaleniami.
2. Skargi i zażalenia obywateli powinny być rozpatrywane i załatwiane szybko i sprawiedliwie. Winni przewlekania albo przejawiający bezduszny i biurokratyczny stosunek do skarg i zażaleń obywateli pociągani będą do odpowiedzialności.

Art. 74.

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa zapewnia obywatelom nietykalność osobistą. Pozbawienie obywatela wolności może nastąpić tylko w przypadkach określonych ustawą. Zatrzymany powinien być zwolniony, jeżeli w ciągu 48 godzin od chwili zatrzymania nie doręczono mu postanowienia sądu lub prokuratora o aresztowaniu.
2. Ustawa ochrania nienaruszalność mieszkań i tajemnicę korespondencji. Przeprowadzenie rewizji domowej dopuszczalne jest jedynie w przypadkach, określonych ustawą.

3. Przepadek mienia może nastąpić jedynie w przypadkach przewidzianych ustawą, na podstawie prawomocnego orzeczenia.

Art. 75.

Polska Rzeczpospolita Ludowa udziela azylu obywatelom państw obcych, prześladowanym za obronę interesów mas pracujących, walkę o postęp społeczny, działalność w obronie pokoju, walkę narodowowyzwoleńczą lub działalność naukową.

Art. 76.

Obywatel Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jest obowiązany przestrzegać przepisów Konstytucji i ustaw oraz socjalistycznej dyscypliny pracy, szanować zasady współżycia społecznego, wypełniać sumiennie obowiązki wobec państwa.

Art. 77.

1. Każdy obywatel Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej obowiązany jest strzec własności społecznej i umacniać ją jako niewzruszoną podstawę rozwoju państwa, źródło bogactwa i siły Ojczyzny.
2. Osoby, które dopuszczają się sabotażu, dywersji, szkodnictwa lub innych zamachów na własność społeczną, karane są z całą surowością prawa.

Art. 78.

1. Obrona Ojczyzny jest najświętszym obowiązkiem każdego obywatela.
2. Służba wojskowa jest zaszczytnym obowiązkiem patriotycznym obywateli Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Art. 79.

1. Czujność wobec wrogów narodu oraz pilne strzeżenie tajemnicy państwowej jest obowiązkiem każdego obywatela Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.
2. Zdrada Ojczyzny: szpiegostwo, osłabianie sił zbrojnych, przejście na stronę wroga — karana jest z całą surowością prawa jako najcięższa zbrodnia.

Rozdział 8.

Zasady prawa wyborczego

Art. 80.

Wybory do Sejmu oraz do rad narodowych są powszechne, równe, bezpośrednie i odbywają się w głosowaniu tajnym.

Art. 81.

Prawo wybierania ma każdy obywatel, który ukończył lat 18, bez względu na płeć, przynależność narodową i rasową, wyznanie, wykształcenie, czas zamieszkiwania, pochodzenie społeczne, zawód i stan majątkowy.

Art. 82.

Każdy obywatel może być wybrany do rady narodowej po ukończeniu lat 18, do Sejmu zaś — po ukończeniu lat 21.

Art. 83.

Kobiety mają wszystkie prawa wyborcze na równi z mężczyznami.

Art. 84.

Wojskowi mają wszystkie prawa wyborcze na równi z osobami cywilnymi.

Art. 85.

Prawa wyborcze nie przysługują osobom chorym umysłowo oraz osobom, które orzeczeniem sądowym zostały pozbawione praw publicznych.

Art. 86.

Kandydatów na posłów i członków rad narodowych zgłaszają organizacje polityczne i społeczne, zrzeszające obywateli w miastach i wsiach.

Art. 87.

Poseł i członek rady narodowej powinni zdawać sprawę wyborcom ze swojej pracy i z działalności organu, do którego zostali wybrani.

Art. 88.

Sposób zgłaszania kandydatur i przeprowadzania wyborów oraz tryb odwoływania posłów i członków rad narodowych określa ustawa.

Rozdział 9.

Godło, barwy i stolica Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Art. 89.

1. Godłem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jest wizerunek orła białego w czerwonym polu.
2. Barwami Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej są kolory biały i czerwony.
3. Szczegóły określa ustawa.

Art. 90.

Stolicą Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jest miasto bohaterskich tradycji Narodu Polskiego — Warszawa.

Rozdział 10.

Zmiana Konstytucji

Art. 91.

Zmiana Konstytucji może nastąpić tylko w drodze ustawy, uchwalonej przez Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej większością co najmniej dwu trzecich głosów w obecności co najmniej połowy ogólnej liczby posłów.

Sejm Ustawodawczy jednomyślnie uchwalił Konstytucję Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Oświadczenia przedstawicieli Klubów Poselskich

Przyjmujemy Konstytucję, która głosi prawdę o niezawodnej sile sojuszu robotniczo-chłopskiego

(Z oświadczenia przedstawiciela Klubu Poselskiego ZSL, posła Ozgi-Michalskiego)

Przed oczyma naszymi przesuwają się dzisiaj obrazy historii, w których zawarta jest treść walki ludu polskiego i z których — jak ze źródła — rodzi się i rozwija nasza współczesna historia.

Masy chłopskie niejednokrotnie zrywały się w ciągu wieków do krwawej walki przeciwko ciemiężycielom i wyzyskiwaczom.

Walka chłopska osiągnęła pierwsze zwycięstwo dopiero wtedy, kiedy na pole dziejów wkroczyła klasa robotnicza i kiedy chłopi w klasie robotniczej uzyskali sojusznika i siłę przodującą w walce wyzwoleńczej.

Rewolucyjno - patriotyczny ruch ludowy od pierwszych swoich dni walczył z obszarnikami, fabrykantami i bankierami. Ta klasa wyzyskiwaczy zamykała nam drogę do ziemi, do władzy, do oświaty, zamykała nam drogę do normalnego ludzkiego życia. Ogrodziwszy swoje bogactwa konstytucją przywilejów i egoistycznych praw, zepchnęła lud na dno upadku i nędzy.

Gdy dzisiaj uchwalamy Konstytucję, gdy przyjmujemy najwyższe prawa dla narodu, gdy treścią Konstytucji są najpiękniejsze idee naszego narodu — myśli wszystkich ludzi pracy, wszystkich chłopów są z nami, są na tej sali, z której wybiegnie na cały kraj radosna wieść, że z ofiar i krwi pokoleń, z pracy i walki ludu zrodziła się Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Jej siła i jej wielkość tkwi w dokonanych czynach, w przeprowadzonych reformach społecznych, w fundamentach wznoszących się fabryk i w rozwijających się chłopskich gospodarstwach, w powstających spółdzielniach produkcyjnych.

Dziś uchwalamy w imieniu całego ludu Konstytucję, której wytyczne prowadzą nas po drodze wiodącej od najszczytniejszych postępowych tradycji polskich ku utrwaleniu i rozwojowi Państwa Demokracji Ludowej, ku utrwaleniu szczęścia najszerszych mas ludowych.

Przyjmujemy Konstytucję, która głosi prawdę o sojuszu robotniczo - chłopskim, o jego wypróbowanej niezawodnej sile. Żywym symbolem tego sojuszu i jego siły jest syn chłopski — robotnik, niestrudzony bojownik w walce o lepszą dolę ludu, w walce o szczęście narodu, Prezydent Rzeczypospolitej Bolesław Bierut. (Długotrwałe oklaski).

Siła tego sojuszu wyrosła w bojach z ciemiężcami ludu polskiego i polskiego narodu, osiągnęła zwycięstwo w oparciu o pomoc i doświadczenia w pierwszym państwie robotników i chłopów — w Związku Radzieckim.

Lud polski uchwala Konstytucję, która będzie służyła urzeczywistnieniu wielkich idei socjalizmu, pokojowej przyjaźni i współpracy z narodami.

Niech mi wolno będzie na zakończenie przytoczyć głos chłopa Antoniego Mroczka ze wsi Ławsk, woj. białostockiego. Udzielamy mu głosu w imieniu milionów chłopów, którzy brali udział w dyskusji nad Projektem Konstytucji. Oto jego głos:

„Przez 60 lat nie trzymałem w ręku żadnej książki. Nie umiałem ani czytać, ani pisać. Dziś mam lat 63. Trzy lata temu na kursie wieczorowym spadło mi bielmo z oczu. Teraz moim życzeniem jest, aby tę Konstytucję, co ją nam w gazetach pokazano, w książeczkę małą w twardych okładkach uformować. Bo z tą książeczką nie chciałbym się rozstawać do ostatniego dnia mojego żywota. Pod kapotą będę ją nosił, w pole, na wyjazd i do gromady".

W tym głosie mamy prawo widzieć podsumowanie wielomilionowej dyskusji, w tym głosie mamy prawo widzieć stanowisko chłopów wobec nowej Konstytucji.

W jedności z głosami pracującej wsi, w jedności z patriotyczną postawą chłopów, którzy będą strzegli jej zasad, będą wypełniali jej przykazania, nie szczędząc dla dobra Polski rzetelnej pracy i sił — posłowie Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego oddadzą swoje głosy, głosy chłopskie za Konstytucją. (Długotrwałe oklaski).

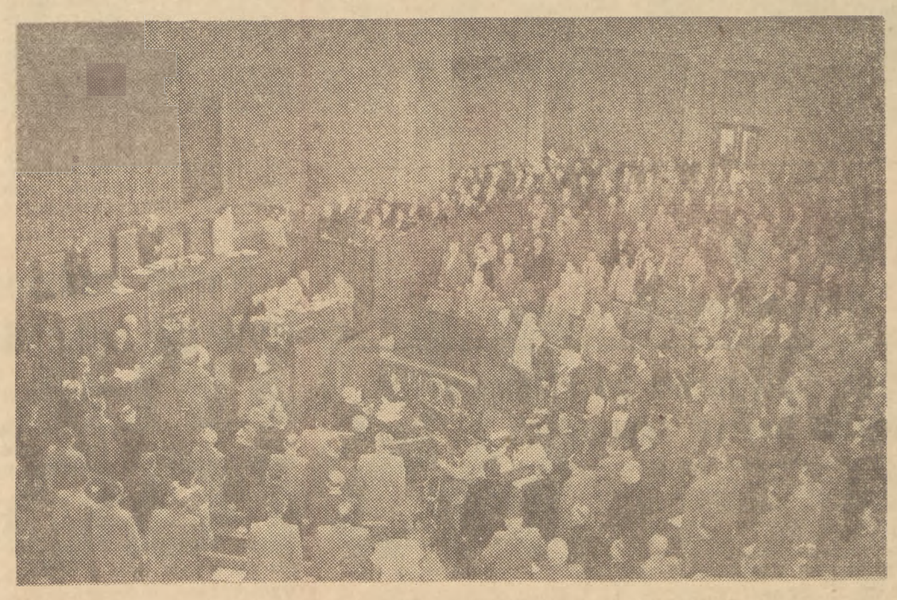

Historyczna chwila na 107 posiedzeniu Sejmu Ustawodawczego RP w dniu 22 lipca 1952 roku. Posłowie jednogłośnie przyjmują Konstytucję Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Wraz z wszystkimi Polakami zadokumentujemy że założenia zawarte w Konstytucji odpowiadają żywotnym interesom narodu

(Z oświadczenia przedstawiciela Katolicko-Społecznego Klubu Poselskiego, posła Frankowskiego)

Wielkie dzieło buduje się jedynie wielkim zbiorowym wysiłkiem całego narodu. Stąd też konieczność jednoczenia w naszym narodzie wszystkiego, co patriotyczne, wszystkiego, co umie odróżnić wagę części i wagę całości, wszystkiego, co umie wczuć się w rytm historii i zrozumieć, czym jest współczesna polska racja stanu.

Będziemy na wszystkich dostępnych nam odcinkach czynili wysiłki, zmierzające do mobilizacji sił narodu. Będziemy wraz z innymi głosili społeczeństwu polskiemu, że miejsce jego — zgodnie ze wskazaniami Prezydenta Bieruta — jest we froncie narodowym walki o pokój i realizację Planu 6-letniego. Będziemy zdecydowanie przeciwstawiali się wszelkim zakusom płynącym z zewnątrz, których celem jest rozbicie jedności narodu i zniszczenie tego, co zostało w ciągu 8 lat zbudowane przez Polskę Ludową.

Daliśmy w miarę naszych skromnych możliwości wkład w opracowanie i przygotowanie projektu Konstytucji. Chcemy dalszą ofiarną pracą, wspólnie ze wszystkimi Polakami, zadokumentować, że założenia zawarte w Konstytucji odpowiadają żywotnym interesom narodu.

Dlatego też Klub Poselski Katolicko-Społeczny będzie głosował za uchwaleniem przedłożonego projektu (oklaski).

Patrzymy z dumą i radością w przyszłość naszego narodu

(Z oświadczenia przedstawiciela Klubu Poselskiego SD, posła Rabanowskiego)

Konstytucja nasza jest wyrazem woli ludu polskiego, manifestem zwycięstwa, świadectwem przełomu, jaki dokonał się w życiu narodu polskiego.

Wykuta w walce z wyzyskiem człowieka przez człowieka, z uciskiem narodowościowym i rasowym, w walce o upowszechnienie oświaty i kultury — Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej kładzie podwaliny pod ustrój socjalistyczny, zapewnia narodowi warunki rozkwitu gospodarczego i kulturalnego.

Zrodzona z historycznych doświadczeń narodu — Konstytucja opiera niepodległość naszej Ojczyzny na głębokim patriotyźmie mas pracujących, na niewzruszonych podstawach przyjaźni i wzajemnego poszanowania suwerenności wszystkich narodów miłujących pokój.

Stronnictwo Demokratyczne, skupiające w swych szeregach odłamy inteligencji, pracowników umysłowych i rzemiosła, widzi w Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wyraz przemian, jakie nastąpiły również wśród rzesz inteligencji i rzemiosła, które w procesie walki ideologicznej włączają się w nurt budownictwa socjalistycznego i zrozumiały, że wspólny marsz z masami ludowymi, z klasą robotniczą na czele, jest jedynie słuszną drogą, wiodącą ku dalszemu wzmocnieniu naszej Ojczyzny. Patrzymy z dumą i radością w przyszłość naszego narodu, kroczącego ku wyższym i doskonalszym formom życia.

Klub Poselski Stronnictwa Demokratycznego głosować będzie za uchwaleniem Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Wielkiej Karty Wolności i Postępu Narodu Polskiego. (Oklaski).

Głosując za Konstytucją Polska Zjednoczona Partia Robotnicza uroczyście zapewnia polski lud pracujący, że pod przewodem Towarzysza Bieruta będzie pracować nad pełnym wcieleniem w życie postanowień Konstytucji

(Z oświadczenia przedstawiciela Klubu Poselskiego PZPR, posła Ochaba)

Postanowienia naszej ustawy zasadniczej — zanim zostały sformułowane w opublikowanym projekcie, dojrzewały w umysłach najlepszych synów i córek narodu polskiego jako wynik rozwoju idei społecznych stuletniego z górą ruchu wyzwoleńczego naszego ludu pracującego, były programem długoletniej, heroicznej walki mas robotniczo-chłopskich, kształtowały się w ciągu ostatnich 8 lat jako dorobek wielkiej odrodzeńczej twórczej pracy naszego wyzwolonego narodu.

Konstytucja rozpatrzona przez Sejm jest więc wyrazem ujawnionej woli narodu. Wola ta została ujawniona nie tylko słowem. Masy pracujące Polski ujawniły tę wolę czynem, budując swoje Państwo Ludowe ogromnym wysiłkiem, pełnym trudu i ofiarnych poświęceń. Wolę tę ujawnia codziennie przy warsztacie — w kopalniach, hutach i fabrykach — polska klasa robotnicza. Wyrażają tę wolę swoją pracą i swoją troską o Państwo Ludowe milionowe rzesze chłopów pracujących, wyraża ją swoją wierną służbą ludowi i narodowi polska inteligencja pracująca.

Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jest Wielką Kartą polskiego ludu pracującego, jest wielkim aktem umocnienia naszego Państwa Ludowego. Świadczy ona o dojrzałości dokonanej w Polsce rewolucji społecznej, stającej dzisiaj przed światem w majestacie własnego rewolucyjnego prawa, które będzie podstawą ludowej praworządności.

Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wzmocni autorytet władzy ludowej, zacieśni sojusz robotniczo-chłopski, będący fundamentem Państwa Ludowego. Konstytucja stwarza podstawę dalszego rozwoju i rozkwitu gospodarki narodowej, pełnego urzeczywistnienia socjalizmu — ustroju sprawiedliwości społecznej, w którym nie będzie więcej wyzysku człowieka przez człowieka. Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej zapewnia wszechstronny rozkwit kultury narodowej, stwarza warunki nieskrępowanego rozwoju wszystkich sił twórczych w narodzie. Konstytucja daje wyraz woli pokojowej pracy narodu, wyraża gotowość i chęć pokojowej współpracy ze wszystkimi narodami świata, zacieśnia i wzmacnia przyjaźń i współpracę z przodującym ludzkości bratnim Związkiem Radzieckim i bratnimi krajami demokracji ludowej. Konstytucja zabezpiecza niepodległość i suwerenność Narodu Polskiego i jego swobodny rozwój w nowych i sprawiedliwych granicach, obejmujących Ziemie Odzyskane. Konstytucja otacza opieką siły zbrojne Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, stojące na straży niepodległości Ojczyzny i nienaruszalności jej granic. Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej pogłębia jedność i zwartość Narodu Polskiego, który w procesie ostrej walki klasowej z niedobitkami kapitalizmu i agenturami światowego imperializmu staje się narodem socjalistycznym.

W czci i hołdzie najgłębszym kierujemy dziś swe myśli ku promiennym postaciom tych, którzy ofiarą swego życia torowali drogę naszemu dzisiejszemu zwycięstwu. Nie poszła na marne, lecz plonem stokrotnym zakwitła krew bohaterskich bojowników I Proletariatu, SDKPiL, KPP, PPR, krew żołnierzy czerwonych pułków polskich na zew Dzierżyńskiego i Marchlewskiego, walczących o zwycięstwo Wielkiej Rewolucji Październikowej, krew robotników Warszawy, Łodzi, Zagłębia Dąbrowskiego, Śląska, Krakowa, krew chłopów Rzeszowszczyzny, Łapanowa, Jadowa, Lubelszczyzny, krew bojowników wolności, pomordowanych w kazamatach Cytadeli i Pawiaka, Berezy i Oświęcimia, krew partyzantów i żołnierzy sławnej GL i AL, okrytej chwałą I i II Armii Wojska Polskiego.

W czci i hołdzie najgłębszym chylimy czoła, wspominając ofiarną bohaterską walkę Armii Radzieckiej, która potężnym ramieniem wsparła i rozstrzygnęła walkę o socjalne i narodowe wyzwolenie Polski.

W radosnym dniu uchwalenia naszej Ludowej Konstytucji, z najgłębszą i najserdeczniejszą wdzięcznością myślimy o Wielkim Narodzie Radzieckim, który pod wodzą genialnego Stalina rozgromił faszyzm hitlerowski, wyzwolił liczne narody, a wśród nich Naród Polski, dając nam możność zbudowania nowego ludowo-demokratycznego ustroju, którego fundamentem prawnym staje się nasza Konstytucja.

Będziemy głosowali za tą Konstytucją z głębokim i niewzruszonym przekonaniem, że zgodnie z nauką Lenina i Stalina umacniamy władzę robotniczo-chłopską, zabezpieczamy wolność i suwerenność, rozwój i rozkwit naszego wyzwolonego, mężnego, utalentowanego i twórczego narodu.

Konstytucja ta, wyrastając z naszej polskiej gleby, uwzględnia zarazem doświadczenia międzynarodowego, a zwłaszcza radzieckiego ruchu rewolucyjnego, przeniknięta jest duchem patriotyzmu i internacjonalizmu.

Głosując za Konstytucją, Polska Zjednoczona Partia Robotnicza uroczyście zapewnia polski lud pracujący, że pod przewodem Wielkiego Budowniczego Polski Ludowej Towarzysza Bolesława Bieruta, będzie nieugięcie pracować nad pełnym i całkowitym wcieleniem w życie jej doniosłych postanowień w interesie mas robotniczo-chłopskich, w interesie Narodu Polskiego i międzynarodowej sprawy wolności, pokoju i postępu.

Uchwała, która za chwilę zapadnie, będzie nie tylko wielkim historycznym dokumentem najgłębszego rewolucyjnego przełomu w dziejach naszego Narodu, będzie ona dla każdego patrioty polskiego, partyjnego czy bezpartyjnego, najwyższej wagi zobowiązaniem strzeżenia i wypełniania postanowień tej Konstytucji, zobowiązaniem wobec naszego pokolenia, jak i wobec przyszłych pokoleń, zobowiązaniem, które zapewni Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej najwyższy autorytet polityczny i moralny, rewolucyjny majestat i siłę zwycięskiego Ludowego Prawa.

(Huczne i długotrwałe oklaski).

Nagrody państwowe w dziedzinie postępu technicznego na rok 1952

Prezydium Rządu na posiedzeniu w dniu 17 lipca 1952 roku na wniosek Komitetu Nagród Państwowych dając wyraz szczególnej opieki Państwa nad rozwojem nauki, postępu technicznego, literatury i sztuki, w trosce o wszechstronny rozwój kultury narodowej w Polsce Ludowej — postanowiło przyznać nagrody za osiągnięcia w dziedzinie nauki, postępu technicznego, literatury i sztuki za rok 1952. Poniżej podajemy listę nagród w dziedzinie postępu technicznego.

Sekcja Przemysłu Ciężkiego

NAGRODA I STOPNIA

1. **Nagroda zespołowa:** inż. **Wacław Czarnowski,** inż. **Jerzy Pacześniak,** inż. **Sławomir Peszkowski,** inż. **Bronisław Racinowski,** inż. **Ryszard Kamiński, Mieczysław Witkowski** technik-mechanik **Stefan Przybylski** ślusarz-maszynowy **Paweł Papke** ślusarz maszynowy — za zaprojektowanie i wykonanie prototypu węglowca 4800 T.D.W.

Inż. **Szymon Jachimowicz** — za opracowanie konstrukcyjne szeregu typów obrabiarek, a w szczególności: a) wiertarki poziomej do głębokich otworów, b) kopiarki hydraulicznej, c) rewolwerówki 2 TBD i innych.

NAGRODA II STOPNIA

1. Inż. **Tadeusz Sołtyk** — za konstrukcję samolotu szkoleniowego „Junak 2".

2. **Zespół Zakładów Elektroenergetyki Politechniki Wrocławskiej w składzie:** Prof. dr inż. **Jan Kożuchowski,** Mgr. inż. **Antoni Kopaczek,** Mgr inż. **Kazimierz Terlecki, Andrzej Kułagowski** — teletechnik, **Stanisław Konat** — teletechnik, **Karol Przybysz** — teletechnik, **Zdzisław Kacprzak** — grawer maszynowy, **Julian Rypiński** — ślusarz modelowy, **Jerzy Ślezicki** — ślusarz.

Zespół Instytutu Elektrotechniki w Warszawie w składzie: Mgr inż. **Zygmunt Skoczyński,** Dr inż. **Andrzej Myślicki,** Mgr. inż. **Stefan Bernas,** Mgr. inż. **Andrzej Podgórski,** Mgr. inż. **Andrzej Przyłuski** — za opracowanie analizatorów dla potrzeb energetyki.

3. Nagroda zespołowa inż. **Kazimierz Loesch,** Inż. **Emilian Matyka, Czesław Rut** ślusarz, **Szef Produkcji Fabryki, Marian Łuczkiewicz** majster remontu maszyn — za zaplanowanie, opracowanie technologii oraz uruchomienie pierwszej w Polsce fabryki samochodów Star-20.

4. Nagroda zespołowa **Zygmunt Biały** — technik, Inż. **Artur Kuttner,** inż. **Jan Zbigniew Guzy,** Mgr inż. **Błażej Sołtysik, Antoni Otrząsek** — ślusarz, **Henryk Bursy** — kierownik zmiany, **Józef Parasoł** — I spustowy, **Gustaw Orawski** — ślusarz, **Emanuel Bator,** robotnik piecowy, **Jan Oczapowy** — robotnik — za opracowanie i opanowanie produkcji ferrochromu o zawartości węgla poniżej 0,07 procent, surowca niezbędnego do produkcji stali kwasoodpornych.

5. **Nagroda zespołowa** inż. **Walenty Czyrski,** dr inż. **Alojzy Farnik,** inż. **Jerzy Ogórek,** inż. **Andrzej Krzanowski,** inż. **Adam Semkowicz,** dr **Edward Zalesiński,** inż **Jan Rusz** — za opracowanie metody produkcji stopów nichromów oraz inż. **Czyrski** za osiągnięcia w dziedzinie spawalnictwa.

6. **Nagroda zespołowa** inż. **Jan Kędziera, Karol Szczepański** technik-mechanik, in. **Edward Machura, Paweł Chwistek** technik-mechanik, **Franciszek Witanowski** formierz, **Paweł Harok** mistrz tokarski, **Jan Śliwka** — ślusarz, **Karol Żwak** mistrz elektrotechniczny — za opracowanie i adaptację konstrukcji i uruchomienie produkcji ognioszczelnych silników elektrycznych, oraz aparatów przeciwwybuchowych typu górniczego.

7. **Nagroda zespołowa** mgr inż. **Władysław Kurcin,** inż. **Janusz Dobrowolski,** mgr. inż. **Franciszek Ciborowski,** mgr. inż. **Zbigniew Zbyszyński, Stanisław Drynkowski** — frezer — za opracowanie i zastosowanie w przemyśle metody elektrolskrowego utwardzania narzędzi oraz anodowo-mechanicznego cięcia metali.

8. inż. **Józef Ciesielski** — za prace konstrukcyjne i adapcyjne w dziedzinie maszyn papierniczych, a w szczególności: a) maszyny do produkcji papierów cienkich, b) maszyny do produkcji tektury azbestowej.

9. mgr inż. **Czesław Mierzejewski** — za opracowanie konstrukcyjne szeregu typów obrabiarek, a w szczególności tokarki zunifikowanej T-400 oraz tokarek do walców 2 TAP i 3 TAP.

10. **Nagroda zespołowa** inż. **Antoni Czechowicz, Stanisław Bitikas,** technik-mechanik, **Bolesław Idzikowski** ślusarz-mechanik, **Józef Dabek** — tokarz metalowy, **Piotr Wojtasik** — spawacz, **Włodzimierz Szczepanik** technik — za uruchomienie produkcji nowego ważnego asortymentu w przemyśle maszynowym.

11. **Nagroda zespołowa Roman Mieloch** — technik-mechanik, **Mieczysław Gronek** technik-mechanik, inż. **Marian Machyna, Jan Nowak** — szlifierz, inż. **Stanisław Wrzesień** — za uruchomienie produkcji nowych asortymentów w przemyśle maszynowym.

NAGRODA III STOPNIA

1. **Nagroda zespołowa** inż. **Julian Kwiatkowski,** inż. **Jan Figiel,** inż. **Karol Kotlarczyk,** inż. **Bolesław Rydzewski** — za opracowanie technologii produkcji magnezu.

2. **Nagroda zespołowa** mgr. inż. **Wiesław Barwicz,** mgr. inż. **Henryk Poniewierski** — za opracowanie konstrukcyjne i technologiczne oraz uruchomienie produkcji lamp elektronowych, a także za prace w kierunku wprowadzenia podstawowych materiałów krajowych do tej produkcji.

3. **Nagroda zespołowa** inż. **Eugeniusz Konieczny, Stanisław Rymarczyk** — technik **Tytus Bukowski** szlifierz-instruktor, **Józef Przytuła** majster tokarski — za uruchomienie produkcji hamulców kolejowych typu Matrosowa.

4. **Nagroda zespołowa** prof. dr inż. **Aleksander Krupkowski,** mgr. inż. **Czesław Adamski,** inż. **Kazimierz Nowacki, Kazimierz Strzelec** — formierz — za opracowanie stopów miedziowo-krzemowych i wprowadzenie ich do produkcji odlewów.

5. **Nagroda zespołowa** mgr. inż. **Hieronim Łukomski,** mgr. inż. **Kazimierz Auleytner,** mgr. inż. **Jerzy Bader, Marian Biernacik** — monter elektryk, **Zenon Rokos** — elektromonter, **Andrzej Balcerzak** asystent Inst. Elektrotechniki, mgr. inż. **Zygmunt Hasterman** — za opracowanie pełnej dokumentacji technologii oraz uruchomienie seryjnej produkcji odgromników zaworowych dla napięć od 0,5 do 30 K.V.

6. **Nagroda zespołowa:** mgr inż. **Wincenty Pajewski; Antoni Żyńca** — technik: **Zdzisław Turley** — technik — za badania nad materiałami i elementami piezoelektrycznymi oraz uruchomienie produkcji oscylatorów kwarcowych i kryształów syntetycznych.

7. **Nagroda zespołowa:** mgr inż. **Jerzy Piaskowski;** inż. **Alojzy Jankowski; Antoni Bargiel** — formierz; mgr inż. **Jerzy Górczyński; Franciszek Kocur** — laborant — za opracowanie technologii i wprowadzenie do przemysłu produkcji żeliwa sferoidalnego.

8. **Nagroda zespołowa:** mgr inż. **Józef Poczobut;** mgr inż. **Jan Miodyński;** inż. **Henryk Langer; Karol Ficek** — ślusarz; **Kurt Kurpierz,** brygadzista-wytapiacz; **Eugeniusz Bimczok** — formierz — za opracowanie konstrukcji i uruchomienie produkcji szeregu pomp okrętowych typu „Duplex" i Simplex" i odśrodkowych.

9. **Nagroda zespołowa:** mgr inż. **Władysław Rutkowski,** mgr inż. **Edmund Bryjak,** mgr inż. **Bolesław Zacharzewski,** mgr inż. **Wacław Cegielski,** mgr inż. **Bronisław Kazumowski,** mgr inż. **Halina Rutkowska,** mgr inż. **Stanisław Stolarz** — za wprowadzenie nowoczesnych metod metalurgii proszków do przemysłu krajowego.

10. **Nagroda zespołowa: Bernard Elkowicz** — technik, mgr inż. **Zygmunt Szymankiewicz** — za opracowanie konstrukcji wyłączników do samoczynnego powtórnego załączenia.

11. Inż. **Roman Pawłowicz** — za opracowanie, opanowanie i wprowadzenie ważnego procesu technologicznego w przemyśle metalowym.

12. Inż. **Jan Unger** — za prace projektowokonstrukcyjne w dziedzinie mechanizacji nawęglania.

13. **Nagroda zespołowa:** inż. **Julian Pilch,** inż. **Józef Pilarczyk,** prof. inż. **Fryderyk Staub** — za opracowanie technologii i uruchomienie produkcji nowych gatunków elektrod otulonych do łukowego spawania.

14. **Nagroda zespołowa:** inż. **Kazimierz Dybał, Kazimierz Suchoń** konstruktor, **Maksymilian Tomiak** technik-mechanik, **Marian Tomiak** technik-mechanik konstruktor — za prace w dziedzinie projektowania pieców hutniczych i przemysłowych ze specjalnym uwzględnieniem pieców przepychowych walcowniczych 3-strefowych.

15. **Nagroda zespołowa: Ignacy Gallot** — konstruktor, **Jan Kania** technik hutniczy, inż. **Cezary Murski,** inż. **Antoni Wartak, Stanisław Piątek** technik-mechanik — za opracowanie kalibrowania i walcowanie profilu obręczowego do ogumienia.

16. **Nagroda zespołowa:** mgr **Jan Machinek,** mgr inż. **Jerzy Carlson** — za zrealizowanie metody dwustopniowego spiekania galen i za zmechanizowanie transportu wewnętrznego.

17. **Nagroda zespołowa:** inż. **Tadeusz Mazanek,** inż. **Tadeusz Zdzlennicki** — za opanowanie produkcji rur platerowanych warstwą stali kwasoodpornej.

18. **Nagroda zespołowa: Antoni Mikołajczyk** ślusarz mechanik, **Stanisław Pawłowski** ślusarz mechanik — za samodzielne skonstruowanie i wykonanie automatycznych pras do formowania kanałków i rurek szamotowych.

19. **Nagroda zespołowa:** inż. **Jerzy Wójcik,** mgr inż. **Mieczysław Pachowski, Roman Oleś** — formierz — za opracowanie kwasoodpornego żeliwa wysoko-krzemowego i wprowadzenie go do przemysłu oraz inż. **Wójcik** za udział w opracowaniu stopów miedziowo krzemowych.

20. **Nagroda zespołowa:** mgr inż. **Franciszek Pawłowski,** mgr inż. **Zbigniew Skoraczyński,** mgr inż. **Stefan Dutkowski,** inż. **Zygmunt Szczeciński,** mgr inż. **Stanisław Roszkowski, Adam Cywiński** — konstruktor — za skonstruowanie zespołu maszyny i przyrządów do produkcji igieł dziewiarskich oraz uruchomienie tej produkcji.

21. **Nagroda zespołowa: Czesław Wcisło** technik mechanik, **Antoni Langfort** kierownik walcowni, mgr **Stanisław Grabowski** — za opracowanie produkcji rur kwasoodpornych.

22. **Nagroda zespołowa:** mgr inż. **Józef Wójcikiewicz,** mgr inż. **Zenon Szpigler, Bolesław Kolesiński** — technik — za opracowanie, wykonanie i zastosowanie w teletransmisji kabla dalekosiężnego o rozszerzonym paśmie częstotliwości.

23. Inż. **Konstanty Bizuń** — za skonstruowanie i uruchomienie uproszczonego typu samoprząśnicy (selfaktora) wydajniejszego i lepszego od maszyn produkowanych dawniej.

24. Mgr inż. **Antoni Czechowski** — za uruchomienie produkcji urządzeń nadawczych.

25. Inż. **Ilia Jofe** — za opracowanie konstrukcyjne szeregu typów obrabiarek, a w szczególności wiertarki kolumnowej ciężkiej WK-63 i szlifierki do walców SAW.

26. Mgr inż. **Stanisław Piekarczyk** — za opracowanie i zastosowanie nowego sposobu prowadzenia chodników w kopalniach rudy żelaznej.

27. **Stefan Rurawski** — ślusarz, wielokrotny racjonalizator, obecnie Główny Inżynier — za wybitne osiągnięcia racjonalizatorskie w dziedzinie konstrukcji, technologii i produkcji żarówek.

28. **Nagroda zespołowa:** Mgr inż. **Juliusz Wilk,** mgr inż. **Natalia Planeta, Jerzy Pietowski,** asystent obróbki cieplnej, mgr inż. **Stanisław Jabłoński** — za opracowanie receptury krajowych soli hartowniczych, technologii, ich produkcji oraz wprowadzenie tych soli do przemysłu.

29. Inż. **Zygmunt Karliński** — za zbudowanie uproszczonego staloskopu.

30. **Nagroda zespołowa:** Inż. **Marceli Kulbinger, Stanisław Wecewicz** — ślusarz, **Kazimierz Wiśniewski** — technik-mechanik, **Dawid Sznajder** — ślusarz, **Henryk Szuba** — ślusarz — za koncepcję i wykonanie powlekarki papieru bakelizowanego.

Dalszy ciąg listy laureatów Nagród Państwowych w dziedzinie postępu technicznego zamieścimy w numerze następnym.

W czasie manifestacyjnego pochodu, który przemaszerował przez Plac Konstytucji w dniu 8-mej rocznicy PKWN, udział wzięło ponad 10.000 sportowców reprezentujących zakłady pracy, Ludowe Zespoły Sportowe, szkoły i wyższe uczelnie całej Polski.

Na zdjęciu grupa czołowych aktywistów sportowych z warszawskich zakładów pracy.

SZTANDAR MŁODYCH — SPORT

Zawody lekkoatletyczne i pływackie na stadionie WP zakończyły bogaty program imprez sportowych na Ziocie

We wtorek, w godzinach popołudniowych na stadionie WP odbyło się kilka spotkań lekkoatletycznych, które zakończyły bogaty program imprez sportowych na Ziocie. W zawodach wzięli udział lekkoatleci, którzy zaliczają się do czołowej grupy polskich sportowców.

Pierwszą konkurencją był bieg na 400 m przez płotki. Zwyciestwo odniósł **Tulecki** z łódzkiego „Włókniarza", który minął mete w 56,1 sek. Za nim w jednakowym czasie ukończyli bieg **Gralka i Plewa** z „Górnika" Zabrze.

W tym czasie, kiedy na bieżni walczyli płotkarze, na boisku rozgrywano konkurencje techniczne. W rzucie młotem **Masłowski** potwierdził swoja pierwsza pozycje wśród krajowych konkurentów zwyciężając rzutem 51,45 m. O trzy metry krótszy był rzut **Świetlickiego** („Włókniarz" Łódź), który nie potrafił zagrozić rekordziście Polski.

Rzut oszczepem, w którym startowały cztery zawodniczki, zakończył się zwycięstwem **Stańko** (AZS AWF) 40.13 m. Piecówna z CWKS zajmując drugie miejsce, ustanowiła nowy rekord WP rzutem 39,55 m.

W skoku w dal **Iwański** z CWKS-u, którego najlepszy skok wyniósł 6.92 m. pokonał akademickiego mistrza Polski **Saka**.

Sztafety 4 × 200 m mężczyzn wystartowały w kombinowanych składach. Ostatecznie zwyciężyła sztafeta „A" w składzie: **Czajkowski, Antonowicz, Kucharski, Lipski** w czasie 1:29,6.

W biegu na 400 m kobiet Pestkówna zwyciężyła Piwowarówne przebiegając dystans w 59,9 sek.

Najwięcej emocji dostarczył bieg na 5.000 m. Do biegu tego wystartowali **Szwargot, Krzyszkowiak, Olesiński, Kloc i Kuśmirek.** Wolne tempo w pierwszych okrążeniach pozwoliło na czeste zmiany w prowadzeniu. Na 200 m. przed meta Szwargot zaatakował prowadzacego bieg Krzyszkowiaka, który jednak w pieknym finiszu pierwszy przerwał taśmę na mecie.

Szwargot był typowany na zwycięzcę biegu. Pierwszy pogratulował zwycięstwa koledze dając przykład wzorowego zachowania się sportowca.

Po zakończeniu zawodów przewodniczący GKKF tow. **Faruga** wręczył nagrody zwycięzcom finałów Biegów Narodowych, wieloboju SPO i sztafet ulicznych.

Reprezentacja Łodzi miasta otrzymała puchar redakcji „Sztandaru Młodych" za zwycięstwo zespołowe w masowych zawodach kolarskich.

ANDRZEJ WIERZBA

Międzynarodowe zawody pływackie na stadionie CWKS

W drugim dniu międzynarodowych zawodów pływackich na pływalni CWKS uzyskano szereg dobrych wyników.

Konkurencja 200 m klas. A mężczyzn dostarczyła dużo emocji. Przez prawie cały czas Kuklok płynął ramię w ramię z **Węgrem Utassy**, który dosłownie na ostatnich metrach wspaniałym finiszem wysunął się do przodu i wygrał w czasie 2:47.4 sek., przed Kuklokiem — 2:49.6 sek.

Gergyak Mag, uzyskała doskonały jak na nasze warunki czas na 100 m st. dow. kobiet — 1:10,9 sek. Drugą była również Węgierka, Garai — 1:11,2 sek., trzecia przypłynęła do mety Kowalska w czasie 1:16,2 sek.

W czasie zawodów odbyły się również skoki z wieży i trampoliny. Skoki w wykonaniu mistrzyni Europy i akademickiej mistrzyni świata **Ireny Zsabot** oraz **Hidvego** wywołały burzliwe oklaski widowni. Ich „śruby", „półśruby", „jaskółki" były najwyższej klasy.

Z zawodników polskich dobrze wypadli w skokach z wieży **Baklarz** oraz **Chrząszczówna.**

W meczu piłki wodnej **Budapeszt pokonał Warszawę 9:5 (4:3).** Węgrzy byli o klasę lepsi technicznie, szybsi i grali lepiej taktycznie. Wśród Polaków wyróżnić należy bramkarza Glinkę, który obronił wiele niebezpiecznych strzałów.

Wyniki techniczne:

400 m st. dow. mężczyzn: 1) Zaborski — 4:57.1 sek., 2) **Gerhard** (NRD) — 5:06,4 sek., 3) **Kociszewski** (Polska) — 5:10,6 sek.

200 m st. klas. A kobiet: 1) Sekely (Węgry) — 3:09,1 sek., 2) **Dobranowska** (Polska) — 3:11,9 sek., 3) **Schane** (NRD) — 3:14,4 sek.

100 m klas. B mężczyzn: 1) Tumpek (Węgry) — 1:09,8 sek., 2) **Cichoński** (Polska) — 1:15,2 sek., 3) **Wohlman** (NRD) — 1:16,2 sek.

100 m st. dow. kobiet: 1) Gergyak (Węgry) — 1:10,9 sek., 2) **Garai** (Węgry) — 1:11,2 sek., 3) **Kowalska** (Polska) — 1:16,2 sek.

400 m st. grzbietowym mężczyzn: 1) Jaśkiewicz (Stal) — 5:40,1 sek., 2) **Łutomski** (Spójnia) — 5:44,2 sek., 3) **Boruszczak** (Gw.) — 5:47,3 sek.

200 m klas. A mężczyzn: 1) Utassy (Węgry) — 2:47,4 sek., 2) **Kuklok** (Polska) — 2:49,6 sek., 3) **Goetz** (Polska) — 2:50,8 sek.,

400 m st. grzbietowym kobiet: 1) Sekely (Węgry) — 6:22,5 sek., 2) **Kirchner** (Polska) — 6:32,4 sek., 3) **Kamińska** (Polska) — 6:52,6 sek.

Skoki z trampoliny: 1) Hidvegi (Węgry) — 163,61 pkt., 2) **Oertel** (NRD) — 151,72 pkt., 3) **Domeny** (Węgry) — 137,23 pkt.

T. DOBROWOLSKI

4 dzień Igrzysk Olimpijskich

Sukces wioślarzy polskich

W czwartym dniu Igrzysk Olimpijskich duży sukces odnieśli wioślarze polscy, z których Kocerka po zaciętym repesażu jedynek oraz czwórka bez sternika zakwalifikowali się do finałów.

Duży sukces odnieśli także gimnastycy radzieccy, którzy w turnieju wykazali wspaniałą klasę zdobywając złoty i srebrny medal oraz Węgrzy, którzy w finale floretu zdobyli brązowy medal.

KOCERKA W FINALE

Dużym sukcesem zakończył się start Kocerki w repesażu jedynek, w którym walczył on z Amerykaninem Kelly o wejście do finału. Ze startu Kocerka wyszedł bardzo dobrze i już na 200 m miał pół długości przewagi nad Amerykaninem. Polak nie utrzymał jednak tej dużej przewagi do końca spotkania, gdyż Amerykanin zdwoił na finiszu wysiłek i zmniejszył odległość dzielącą go od przeciwnika do kilku metrów tak, że w rezultacie kolejność na mecie rozstrzygnęło dopiero zdjęcie fotograficzne. Niemniej Polak nie dał sobie odebrać prowadzenia i zwyciężył w czasie 7.41,8 przed Kelly — 7.42,0.

W finale przeciwnikami Kocerki będą: doskonały „jedynkarz" radziecki **Tiukałow, Fox** (Anglia), **Wood** (Australia) i **Stephen** (Afryka Płd.).

Niemniejszy sukces odniosła **polska czwórka bez sternika, która w repesażu wywalczyła sobie udział w finale, wygrywając ze Saarą i Austrią** w czasie 6.43,0. W finale Polacy spotkają się z **Anglią, Finlandią, Francją i Jugosławią.**

MEDALE GIMNASTYKÓW RADZIECKICH

Olimpijski turniej gimnastyczny w konkurencji mężczyzn wykazał w całej pełni **wspaniałą klasę reprezentantów Związku Radzieckiego,** którzy zwyciężyli na dwóch frontach w konkurencji drużynowej i indywidualnej.

W konkurencji drużynowej Związek Radziecki zajął zdecydowanie pierwsze miejsce przed Szwajcarią uzyskując nad nią 7,15 punktów przewagi, oraz Finlandią różnicą 10,15 punktów.

Różnice klasy uwidocznili gimnastycy radzieccy jeszcze bardziej w klasyfikacji indywidualnej — w 12-boju gimnastycznym. W tej konkurencji zawodnicy radzieccy zdobyli złoty i srebrny medal, a w pierwszej dziesiatce znalazło się aż sześciu reprezentantów radzieckich.

Klasyfikacja drużynowa: 1) **ZSRR — 574,40 pkt. 2) Szwajcaria** — 567.25 pkt. 3) **Finlandia — 561,25** pkt. 4) **Niemcy zach.** — 561,05 pkt. oraz **Japonia — 556,85** pkt. i **Węgry** 555,80 pkt.

Klasyfikacja indywidualna (12-bój): 1) **Czukarin** (ZSRR) — 115,70 pkt., 2) **Szaginian** (ZSRR) — 114,95 pkt., 3) **Stadler** (Szwajcaria) — 114,75 pkt., 4) **Muratow** (ZSRR) — 114,70 pkt., 5) **Engster** (Szwajcaria) — 113,40 pkt. i **Korolkow** (ZSRR) — 113,35 pkt.

100 M KOBIET BEZ BLANKERS-KOEN

Rekordzistka świata w biegu na 100 m (11.5) i mistrzyni olimpijska Holenderka Blankers-Koen nie wzięła udziału w półfinale biegu na 100 m. Holenderka uległa zakażeniu krwi i przebywa w szpitalu.

W finale zwyciężyła **Jackson** (Australia) — 11,5, drugie miejsce zajęła **Hansejager** (Afr. Poł.) — 11,8, 3) **Strickland** (Australia) — 11,9, 4) **Cripps** (Australia) — 11,9, 5) **Sander** (Niem. zach.) — 12,0, 6) **Faggs** (USA) — 12,1.

GRAJ WYELIMINOWANY NA 5.000 M

W 4 dniu Igrzysk w biegu na 5.000 m odbyły sie trzy półfinały z których do finału zakwalifikowało sie po 5-ciu zawodników.

I — 1) **Mimoun** (Fr.) — 14.19,0, 2) **Taipale** (Finl.) — 14.22,8, 3) **Reiff** (Bel.) — 14.23,8, 4) **Anderson** (Szw.) — 14.25,0, 5) **Pirie** (Ang.) — 14.26,0, 6) **Popow** (ZSRR) — 14.28,6.

II — 1) **Schade** (Niem. zach.) — 14.15,4 — (rekord olimpijski poprzedni rekord Reiffa — 14.17,6), 2) **Parker** (Ang.) — 14.18,2, 3) **Beres** (Węgry) — 14.19,6, 4) **Theys** (Bel.) 14.22,2, 5) **Tuomaala** (Finl.) — 14.26,8, 6) **Siemenow** (ZSRR) — 14.28,8. W półfinale tym odpadł GRAJ.

III — 1) **Anufriew** (ZSRR) — 14.23,6, 2) **Albertsson** (Szwecja) — 14.26,0, 3) **Zatopek** (CSR) — 14.26,0, 4) **Perry** (Australia) — 14.27, 5) **Chataway** (Ang.) — 14.27,8, 5) **Planck** (Dan.) — 14.31,6.

WŁOCHY I FRANCJA WALCZĄ O ZŁOTY MEDAL

Jak wiadomo olimpijski turniej szermierczy rozpoczął się od floretu w konkurencji mężczyzn. We wtorek rozegrano półfinały, przy czym z obu półfinałów weszły do finału po dwie drużyny.

Duży sukces odnieśli tutaj floreciści węgierscy, którzy po zwycięstwie z Belgią zakwalifikowali się do rozgrywek finałowych.

W rozgrywkach finałowych jednak Węgrzy nie powtórzyli sukcesów z półfinałów przegrywając z Francją 4:12 i Egiptem 3:13.

W decydującym spotkaniu o tytuł mistrza olimpijskiego Włochy pokonały Francję. **Trzecie miejsce i brązowy medal zdobyły Węgry.**

REKORD OLIMPIJSKI W DYSKU MĘŻCZYZN

W finale rzutu dyskiem w konkurencji mężczyzn Iness (USA) trzykrotnie bił rekord olimpijski (52,73), osiągając kolejno wyniki: 53,47 — 54,60 — 55,03.

Wyniki finału:

1) **Iness** (USA) — 55,03 (rekord olim.), 2) **Consolini** (Wł.) — 53,78, 3) **Dillion** (USA) — 53,28, 4) **Gordien** (USA) — 52,66, 5) **Kilcs** (Węgry) — 51,13, 6) **Grigalka** (ZSRR)— 51,13.

WHITFIELD (USA) MISTRZEM NA 800 M

W finałowym biegu na 800 m Whitfield (USA) powtórzył swój sukces z poprzednich Igrzysk Olimpijskich, zwyciężając i wyrównując swój rekord olimpijski z 1948 r.

Finał: 1) **Whitfield** (USA)—1.49,2, 2) **Wint** (Jamajka) — 1.49,4, 3) **Ulzheimer** (Niem. zach.) — 1.49,7, 4) **Nielsen** (Dan.) — 1.49,7, 5) **Webster** (Ang.) — 1.50,2 6) **Steines** (Niem. zach.) — 1.50,6.

W eliminacji na 200 m odbyło się 18 przedbiegów, z których do międzybiegów kwalifikowało się po dwóch zawodników. **Mach, Stawczyk i Budzyński** zakwalifikowali się do międzybiegów, w których jednak odpadli.

Międzybiegi: (do półfinałów kwalifikuje się po dwóch zawodników).

I — 1) **Gathers** (USA) — 21,4, 2) **Pinto** (Indie) — 21,6, 3) **Saat** (Hol.) — 21,7, 4) **STAWCZYK** — 22,0, 5) **Horcic** (CSR) — 22,1.

III — 1) **Bonnhoff** (Arg.) — 21,4, 2) **Stacey** (Ang.) — 21,5, 3) **Kolew** (Bułg.) — 21,8 4) **Delgado** (Kuba)— 21,8, 5) **Tabak** (Izrael) — 21,8, 6) **BUDZYŃSKI** — 22,4.

VI — 1) **Treloar** (Australia) — 21,6, 2) **Zandt** (Niem. zach.) — 21,7, 3) **Sucharlew** (ZSRR) — 21,7, 4) **MACH** — 21,8, 5) **Sienton** (Ang.) — 21,9, 6) **Hosoda** (Jap.) — 22,3.

4 REKORDY OLIMPIJSKIE

W skoku o tyczce czterech zawodników uzyskało wynik lepszy od dotychczasowego rekordu olimpijskiego — 435.

Finały: 1) **Richards** (USA)—455, 2) **Laz** (USA) — 450, 3) **Lundberg** (Szwecja) — 440, 4) **Perlsienko** (ZSRR) — 440, 5) **Glenius** (Finl.).

POLSKA — BELGIA 1:0 W HOKEJU NA TRAWIE

We wtorek Polska rozegrała drugi mecz z Belgią, zwyciężając 1:0 (0:0). Decydująca bramka padła na 3 min. przed końcem spotkania: piłkę dostał prawy łącznik M. Małkowiak, który podbiegłszy do linii bramkowej podał do tyłu J. Flinnikowi. Flinik strzelił silnie w dolny róg z odległości 5 m.

Drużyna nasza grała bardzo ambitnie. W środę Polska spotka się ze Szwajcarią. W wypadku zwycięstwa będziemy grali o 5 miejsce ze zwycięzcą meczu Austria—Niemcy zach.

W meczu o trzecie miejsce w turnieju hokeja na trawie **Anglia pokonała Pakistan 2:1 (1:0).**

JUGOSŁAWIA — ZSRR 3:1

W powtórzonym meczu piłkarskim o wejście do ćwierćfinału, rozegranym w Tampere, Jugosławia wygrała z ZSRR 3:1 (2:1).

LOSOWANIE ĆWIERĆFINAŁÓW PIŁKARSKICH

We wtorek przeprowadzono losowanie ćwierćfinałów turnieju piłkarskiego. Zestawienie par przedstawia się następująco:

23 bm. w Helsinkach **Austria — Szwecja.**

24 bm. w Helsinkach **Brazylia — Niemcy zach.**

24 bm. w Kotka **Węgry — Turcja.**

25 bm. w Helsinkach **Dania — Jugosławia.**

DALSZE ELIMINACJE W KOSZYKÓWCE

25 bm. rozpoczną się dalsze eliminacje w koszykówce. 16 zespołów, które wezmą udział w turnieju, podzielono na cztery grupy:

I: **Węgry, CSR, Urugwaj, USA,**
II: **ZSRR, Meksyk, Bułgaria, Finlandia,**
III: **Francja, Chile, Kuba, Egipt.**
IV: **Argentyna, Filipiny, Brazylia, Kanada.**

Zestawienie par na 25 bm:

USA — Węgry, Urugwaj — CSR, ZSRR — Bułgaria, Meksyk — Finlandia, Argentyna — Filipiny, Brazylia — Kanada, Francja — Egipt, Chile — Kuba.

Dalsze spotkania odbędą się 26 i 27 bm., po czym wyłonieni zostaną finaliści.

Życzenia dla olimpijczyków polskich z okazji Święta Wyzwolenia

Dnia 22 bm. w godzinach porannych przybyły do Otaniemi delegacje Demokratycznego Związku Narodu Fińskiego i Demokratycznego Związku Młodzieży Fińskiej, aby złożyć polskiej ekipie olimpijskiej życzenia z okazji Święta Wyzwolenia.

Sekretarz Demokratycznego Związku Narodu Fińskiego okręgu Helsinki **Viljo Ekstroem**, składając życzenia zgromadzonym w świetlicy sportowcom, przekazał serdeczne pozdrowienia od mas pracujących Finlandii i życzył nowych sukcesów narodowi polskiemu w pokojowym budownictwie.

Przewodniczący PKOL **Minecki**, dziękując za życzenia stwierdził, że ludzi pracy w Polsce i w Finlandii łączy wspólnie wola utrzymania pokoju.

Koszykarki polskie zwyciężają w Pekinie

PEKIN. Polskie zespoły koszykówki, przebywające na tournée w Chińskiej Republice Ludowej, rozegrały we wtorek, 22 bm., pierwsze towarzyskie spotkania w Pekinie z akademickimi zespołami chińskimi.

W meczu drużyn żeńskich **Polki pokonały drużynę chińską 51:31 (24:11)**, mecz drużyn męskich został w 10 min. gry przerwany z powodu ulewnego deszczu, przy stanie 14:10 dla koszykarzy chińskich.

Dzięki realizacji zobowiązań lipcowych kraj otrzymał nowe zakłady przemysłowe i domy mieszkalne

Pierwszy transport cegieł dla Nowej Huty z nowej cegielni w Zesławicach

W dniu Święta Odrodzenia Polski oddano do użytku ludzi pracy wiele nowych inwestycji, placówek kulturalnych, zdrowia i bloków mieszkalnych.

21 bm. w przeddzień Święta Wyzwolenia odbyła się w nowowybudowanej olbrzymiej cegielni w Zesławicach uroczystość oddania pierwszej produkcji na potrzeby budującego się kombinatu i osiedli robotniczych w Nowej Hucie.

Na uroczystość przybył wiceminister Przemysłu Lekkiego **inż. Grzymek**, który udekorował najwybitniejszych przodowników pracy srebrnymi i brązowymi Krzyżami Zasługi, wręczając ponadto odznaki przodowników pracy 20 robotnikom oraz premie pieniężne ok. 100 robotnikom, technikom i inżynierom.

*

Robotnicy i chłopi woj. lubelskiego otrzymali wiele obiektów przemysłowych, wiele mieszkań i placówek kulturalnych. 21 bm. oddano m. in. do użytku nową olbrzymią halę montażową Lubelskiej Fabryki Wag. W pracy nad oddaniem do użytku hali fabrycznej wyróżnili się: brygadzista Józef Maciejewski oraz Aleksander Rubaj i Mieczysław Cezar.

*

W dniu Święta Odrodzenia oddana została do użytku mieszkańców Poznania nowa inwestycja Planu 6-letniego — most im. J. Marchlewskiego. Przeprowadzona przez most nowa linia tramwajowa skróci i ułatwi dojazd do miejsca pracy setkom mieszkańców Poznania.

*

Dzięki realizacji zobowiązań lipcowych, podjętych przez załogi fabryk łódzkich oddano przedterminowo do użytku mieszkańców tego województwa szereg placówek ochrony zdrowia oraz kilkadziesiąt świetlic.

W **Łagiewnikach** pod Łodzią otwarte zostało prewentorium przeciwgruźlicze, które pomieści 250 dzieci. Sale zabiegowe i lecznice prewentorium wyposażone są w najnowocześniejsze urządzenia.

*

Nowe ośrodki kultury — 39 wzorcowych świetlic gminnych otwarto w gromadach woj. łódzkiego.

Świetlice powstały przeważnie w siedzibach gmin, dotychczas przejawiających mniej intensywną działalność kulturalno-oświatową.

*

Sportowcy „Spójni" przy PZGS w **Nowym Targu** wykonali przedterminowo zobowiązania lipcowe i przyczynili się do powstania nowego stadionu w stolicy Podhala. Oprócz pięknego stadionu w Nowym Targu powstało w woj. krakowskim 129 nowych obiektów sportowych, w tym basen kąpielowy, wybudowany przez LZS — Raba Wyżna. W upowszechnieniu kultury fizycznej wyróżniły się koła sportowe z **Nowej Huty**, gdzie powiększono ilość członków o blisko 11 tysięcy i zorganizowano 9 nowych sekcji turystycznych.

Jeden z największych i najpiękniejszych wiejskich domów kultury otwarto w Ustrzańskim Kościelisku. Dom ten zbudowany jest w stylu podhalańskim i zaopatrzony w zakopiańskie meble. **Zorganizowany tu będzie wzorem „Mazowsza" drugi w Polsce regionalny zespół pieśni i tańca „Podhale".**

Naród radziecki życzy narodowi polskiemu nowych sukcesów w walce o pokój i socjalizm

Prasa radziecka o Święcie Odrodzenia Polski

Wtorkowa prasa radziecka poświęciła wiele miejsca VIII rocznicy wyzwolenia Polski spod jarzma faszystowskiego i utworzenia pierwszego w historii Polski rządu ludowego.

Dziennik **„Prawda"** w artykule wstępnym podkreśla, że Święto Odrodzenia Polski zbiegło się w tym roku z ważnym wydarzeniem historycznym w życiu narodu polskiego — z uchwaleniem Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Nowa Konstytucja, która spotkała się z jednomyślną aprobatą narodu polskiego utrwala w drodze ustawodawczej ogromne sukcesy i osiągnięcia nowej zjednoczonej, niezależnej, ludowo - demokratycznej Polski na drodze do socjalizmu.

Dziennik „Izwiestia" w artykule wstępnym pisze m. in., że w ciągu ośmiu lat polskie masy pracujące dokonały pod kierownictwem klasy robotniczej i jej awangardy — Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej gruntownych przemian w całym życiu kraju. Zrzuciły one raz na zawsze władzę klik antyludowych burżuazyjno-obszarniczych, będących agenturą imperializmu zagranicznego.

Naród radziecki życzy bratniemu narodowi polskiemu nowych sukcesów w budowie państwa ludowo-demokratycznego, w walce o pokój, demokrację i socjalizm.

★

Z okazji Święta Narodowego Polski niemiecka prasa demokratyczna zamieściła liczne artykuły, omawiające doniosłe osiągnięcia narodu polskiego we wszystkich dziedzinach życia.

Dziennik „Neues Deutschland" pisze m. in.: Ludność Niemieckiej Republiki Demokratycznej, jak również szerokie koła całego narodu niemieckiego zdają sobie w pełni sprawę, że krzewienie przyjaźni niemiecko-polskiej jest patriotycznym obowiązkiem narodu niemieckiego i odpowiada całkowicie jego interesom. Braterskie więzy między niemiecką i polską klasą robotniczą scementowane zostały walką czołowych polskich socjalistów, jak Róża Luksemburg, Julian Marchlewski, którzy w szeregach niemieckiej klasy robotniczej walczyli i oddawali swe życie dla wspólnej wielkiej sprawy proletariatu.

Przyjęcie u Premiera J. Cyrankiewicza

Z okazji Święta Odrodzenia Polski Prezes Rady Ministrów Józef Cyrankiewicz wydał w dniu 22 lipca br. przyjęcie.

Na przyjęcie przybył owacyjnie witany Prezydent Bolesław Bierut.

W przyjęciu wzięli udział członkowie Biura Politycznego KC PZPR, członkowie Rady Państwa, członkowie Rządu, przedstawiciele Wojska Polskiego, przedstawiciele stronnictw politycznych oraz przedstawiciele uczestników Zlotu Młodych Przodowników — Budowniczych Polski Ludowej.

Na przyjęciu obecni byli członkowie Korpusu Dyplomatycznego. Obecni byli również członkowie delegacji zagranicznych przybyłych na Zlot.

W jednym szeregu...

Wśród namiotów miasteczka złotowego na Rakowcu, z daleka widać zgromadzoną wokół estrady młodzież, która przybyła na spotkanie z delegacjami młodzieży zagranicznej. Odbywa się tu na zakończenie Zlotu wielka manifestacja międzynarodowej solidarności.

Wiec otwiera sekretarz Zarządu Głównego ZMP tow. Nowocień. Przemawia sekretarz Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej Moranino. Który udekorował złotymi Odznakami Pokoju kol. kol.: Nowaka, Zajcberga, Kowola i innych. Następnie przemawiają przedstawiciele Międzynarodowego Związku Studentów, sekretarz Miejskiego Komitetu Komsomołu w Leningradzie Biełonogow, członek Komitetu Centralnego Ogólnochińskiej Federacji Młodzieży — J. Baj-Czen i inni.

Chińscy delegaci ofiarowują młodzieży polskiej wspaniałe podarki; list na Zlot wyhaftowany przez dziewczęta na jedwabiu, jedwabny portret tow. Bieruta, wspaniałą wazę i puchar.

Teraz na estradę wchodzą górnicy i ofiarowują delegacji radzieckiej i chińskiej piękne podarunki wykonane z węgla.

W bojowej atmosferze mija wiec. Padają okrzyki na cześć towarzysza Stalina, na cześć towarzysza Bieruta, na cześć Mao Tse-tunga, Kim Ir-sena i Togliattiego.

Ze śpiewem rozchodzi się młodzież do namiotów. (!)

Przysięgę na wierność Ojczyźnie i Konstytucji składała młodzież całej Polski

(Telefonem z całego kraju)

BIAŁYSTOK

Radośnie obchodził **Białystok** święto Odrodzenia Polski. Na stadionie **„Ogniwa"** odbyła się wielka defilada młodzieży i społeczeństwa. Zebrana młodzież w skupieniu wysłuchała transmitowanego z Warszawy przemówienia **Prezydenta Bieruta**, a następnie wraz z uczestnikami uroczystości centralnej ze wzruszeniem powtórzyła tekst przysięgi na wierność **Ojczyźnie i Konstytucji.**

Na czele barwnego pochodu przeciągającego ulicami miasta kroczyli młodzi przodownicy pracy: **Stanisław Pieróg z PKP Białystok i Walentyna Hapluk z Fabryki Przyrządów i Uchwytów.** Po południu w Białymstoku odbył się wielki raid motocyklowy oraz sztafeta na 5000 m z udziałem zawodników WP, KBW „Ogniwa" i „Kolejarza". Do późna w nocy na placach i w parkach bawiło się całe miasto.

JÓZEF REZLER

ŁÓDŹ

W blaskach lipcowego ranka ściągały na **Plac Zwycięstwa** w Łodzi tłumy młodzieży i starszych.

„Niech żyje Święto Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej" z tym hasłem weszli na plac młodzi robotnicy łódzkich zakładów pracy.

Po przemówieniu **wiceprzewodniczącego Zarządu Łódzkiego ZMP tow. Niewoli** odezwały się mikrofony sprawozdawcze Polskiego Radia. Gorące słowa **Prezydenta Rzeczypospolitej** i później ślubowania 200 tysięcy Młodych Przodowników, były momentem wielkiego wzruszenia uczestników manifestacji.

„W Warszawie są na Zlocie Młodych Przodowników moje koleżanki — Sieczkówna, Dylewska, Sienkiewicz, a nawet moja siostra — mówi **Wala Lejmanowa. — Słysząc słowa ślubowania wydaje mi się, że jestem z nimi na Zlocie i razem z nimi składam ślubowanie".**

Entuzjazm na **Placu Zwycięstwa** powiększa się z minuty na minutę. Ze śpiewem na ustach ruszają zwarte kolumny młodzieży. Idą młodzi włókniarze. Wśród załogi **ZPB im. Stalina** idzie **Jadzia Nowakówna.** Tuż za nią kroczy tkaczka **Janka Michalska.**

Ramię w ramię z robotnikami z **ZPB Stalina, Marchlewskiego, Harnama, Strzelczyka** idą **Teresa Sobczak** i **Kazia Kauzka**, córki chłopów spod Łowicza. Razem śpiewają i wznoszą okrzyki. Dziś jest święto — wszystkich. Dziś dzień Konstytucji, Zlotu i ślubowania.

J. PIL.

RZESZÓW

Na stadion **„Gwardii" w Rzeszowie** bez przerwy przybywają setki młodzieży i starszego społeczeństwa. Głośniki są już włączone. Silny głos fanfar, oklasków i okrzyków oznajmia, że na uroczystość w Warszawie przybył tow. **Bierut.**

Wśród głębokiej ciszy zebrani wysłuchują przemówienia Prezydenta, a potem ślubowania młodzieży.

Po ślubowaniu, młodzież **Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego ZBM, PKP i Fabryki Porcelany** otrzymała proporce przechodnie. Następnie 34 przodownikom pracy zostały wręczone cenne nagrody. Po defiladzie w wielu punktach miasta odbyły się zawody sportowe i zabawy ludowe.

T. PAC.

KATOWICE

Od wczesnego ranka na ulicach **Katowic** gromadziły się przed głośnikami tłumy ludzi, by wysłuchać przemówienia tow. **Bieruta** i ślubowania młodzieży na Zlocie w Warszawie. Następnie odbyła się defilada, a po niej młodzież tłumnie obległa stoiska i kiermasze książkowe.

Po południu tłumy widzów z zaciekawieniem przyglądały się zawodom sportowym i imprezom na stadionach, w parkach, ogrodach i boiskach. Szczególnym uznaniem cieszyły się popisy gimnastyczne i zdobywanie norm SPO w pływaniu. Nie mniejszą popularnością cieszyły się pokazy modeli latających.

W. SZLEK
Z. KOSTRZEWSKI

KRAKÓW

W dniu Święta Odrodzenia na barwnie udekorowanym stadionie **„Gwardii"** w **Krakowie** zebrało się około 20 tys. osób, by wysłuchać transmitowanego przemówienia tow. **Bieruta** i ślubowania młodzieży na Zlocie. Po transmisji odbyła się uroczystość wręczenia dyplomów wyróżnionym w kampanii zlotowej, a następnie po występach zespołów artystycznych i sportowych barwny korowód młodzieży przeciągnął ulicami miasta.

Wieczorem w **lasku Wolskim** oraz u stóp **Wawelu** odbyły się wielkie zabawy ludowe i festyny.

A. LISOWSKI

OLSZTYN

20 tysięcy mieszkańców **Olsztyna** manifestowało w dniu Święta Odrodzenia na **Placu Świerczewskiego.** Miasto nie widziało jeszcze tak potężnej uroczystości. Z okazji Święta Odrodzenia, zostali odznaczeni srebrnymi krzyżami za wybitne zasługi młodzieżowi przodownicy pracy: **B. Felczyński** i **W. Gryncewicz** z **PKP Olsztyn.** Młodzieżowe załogi z budowy **C-III** i **PGR-u Łabędziowo** otrzymały przechodnie proporce ZG ZMP. Młodzież zgromadzona na placu, słuchając transmisji z Warszawy, złożyła przysięgę na wierność Ojczyźnie i Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

ROMAN SOBCZAK

LUBLIN

10 tysięcy młodzieży zgromadzonej na stadionie **„Ogniwa"** wysłuchało przemówienia **Prezydenta Bieruta** transmitowanego z Warszawy. Wraz z uczestnikami uroczystości centralnej złożyli oni przysięgę na wierność Konstytucji, którą powierzył młodzieży jej Nauczyciel, twórca Konstytucji — tow. **Bierut.** Do późnych godzin wieczornych na **Placu im. Stalina**, w **Parku Saskim** oraz na **Bronowicach** bawiło się społeczeństwo Lublina — wesoło i radośnie, jak nigdy.

M. GAWDZIK

Wymieniają się, gasną, rozbłyskują światła rakiet... Piękna była noc karnawałowa nad Wisłą.

Z notatnika zlotowego

Najpiękniejszy dzień

Pamiętam 22 lipca 1944 roku. Przez ulice Warszawy, przez wąską, zatłoczoną Marszałkowską zabudowaną brzydkimi domami, szły kolumny faszystowskich wojsk uciekających przed Armią Czerwoną. Ulicami Warszawy pędzono bydło, ryczały krowy, słychać było kwik świń, a na ciężarówkach, furmankach, wozach drabiniastych uciekali „nadludzie" — faszystowskie żołdaki, gnane precz na zachód. Były to gorące dni. Wtedy to na murach Chełma rozlepiono plakaty ze sławnym Manifestem Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego. W skwarnym powietrzu lipca czuło się burzę, ale naród, lud Warszawy wiedział, że jest to burza oczyszczająca, burza dziejowych przemian.

Pamiętam 22 lipca 1945 roku w Warszawie. Szkielety domów, ukrzyżowane ramiona mostów, hałdy gruzów, cegły, cegły, cegły, niekończąca się pustynia rumowisk.

Wspominam 22 lipca 1946 roku, kiedy razem z 40 tysiącami towarzyszy z Związku Walki Młodych przechodziliśmy strzelistą wstęgą odbudowanego Mostu Poniatowskiego. Dziesiątkami kolorów mieniły się szturmówki i proporce, w karnych oddziałach maszerowało ORMO. Szczególnie utkwił w wspomnieniach obraz kolumny młodzieży z lubelskiego niosącej potężny napis: „Wytępimy bandy NSZ".

A potem lipiec 1948 roku we Wrocławiu, gorące słowa Prezydenta do młodzieży, wysmukła iglica na Wystawie Ziem Odzyskanych, powiewający na wietrze pierwszy sztandar Zarządu Głównego ZMP.

W 1949, 1951 Trasa W-Z i Plac Dzierżyńskiego... Dopiero w zestawieniu z tamtymi pięknymi dniami lipcowymi: lipcem burzy wojennej i burzy wolności, lipcem gruzów i odbudowy, lipcem walki i Planu 3-letniego, lipcem Trasy W-Z i Marienszatu, zobaczyć można cały ogrom, wspaniałość 22 lipca 1952 roku. Nie było jeszcze takiego dnia. Nie widziała Warszawa takiej manifestacji, nie było w Polsce tak pięknego, jasnego, radosnego w kształcie architektury placu, jak Plac Konstytucji. Nie było takiego dnia w historii naszego narodu, bo dziś właśnie Sejm uchwalił Konstytucję i naród głosami swych przedstawicieli opracował, przyjął i zatwierdził jako wytyczną działania — wielką kartę zwycięstw, wielką kartę praw naszego pokolenia.

Jak wspaniała pieczęć złożona na dokumencie naszych walk wyglądał Plac Zwycięstwa w momencie uroczystego ślubowania młodzieży. Jak niekończąca się rzeka młodości, radości i siły wyglądał 200-tysięczny pochód tych, co najlepsi. Górnicy z młotami i świdrami, rybacy trzymający sieci, tkacze ze szpulami i czółenkami, harcerze z książkami, każdy z narzędziem swej pracy. Nad głowami pochodów unosiły się makiety — mury Nowej Huty i jej wielkie piece, okręt płynący na falach, warsztaty tkackie... Młodzież szła niekończącym się szeregiem, a w oczach Prezydenta widać było radosne wzruszenie.

Maleńkie jak krasnoludki dziewczynki, w czerwonych czapeczkach podbiegały do trybuny, podawały kwiaty, całowały swojego Prezydenta.

Na niebie śmigały odrzutowce. Widać było siłę naszego kraju. Siłę młodzieży pracującej i stojącej na straży granic. Widać było siłę, która płynie z nierozerwalnej więzi władzy ludowej z masami, i mas ludowych z władzą ludową.

Ten radosny entuzjazm młodzieży maszerującej przed trybunami oznaczał miłość do Partii, wyrażał przywiązanie do tych, którzy prowadzą nasz naród, Polskę do szczęśliwości.

Tego pamiętnego dnia towarzysz Bierut wskazał młodzieży najważniejsze zadania: walkę o wiedzę, o najwydajniejszą pracę, o prawdę, o pokój.

*Osiem lat idziemy w Polsce Ludowej za wskazaniami Partii. Przeszliśmy drogę od owego zebrania w